

1990–2025

LUBIN

W OBRAZACH

35 lat samorządu terytorialnego

 Muzeum Historyczne w Lubinie

Lubin w obrazach. 35 lat samorządu terytorialnego

Biblioteka Muzeum Historycznego w Lubinie – zeszyt 50

Teksty

Agata Bończak, Agata Grzeleńska, Agata Łabuzińska, Justyna Karlińska, Dariusz Milka

Kalendarium

Justyna Karlińska

Redakcja

Justyna Karlińska, Marek Zawadka

Fotografie

Marlena Bielecka – str. 51, 55, 57 (dolne), 194 (dolne)

Agata Bończak – str. 63, 64 (prawe), 65–71, 74, 76–80, 83 (lewe)

Magdalena Chabasińska – str. 83 (górne prawe i dolne), 95 (dolne), 123, 141

Marta Czerniawska – str. 32, 64 (lewe), 149, 181, 200, 201, 205

Marta Czachórska – str. 147

Konrad Dąbkiewicz – str. 211, 215

Dron Expert – fotografia na okładce, str. 4–5, 12, 37, 41, 43, 45, 47, 48, 49, 72–73, 75, 81, 86 (środkowe prawe), 88–89, 91, 92–93, 95 (górne), 97 (lewe górne i środkowe, prawe środkowe i dolne), 163, 165, 169, 173, 179, 195, 209, 212 (dolne), 213, 217, 218, 219, 221, 222–223

Tomasz Folta – str. 58–59, 85, 86 (górne lewe i dolne), 87, 125, 135 (dolne), 153, 155, 157, 158, 161, 170, 171, 176-177, 183 (dolne lewe), 184, 185, 188, 189 (dolne), 190, 191, 194 (górne), 198, 199, 203, 206–207, 210, 212 (górne), 216, 220, 232–233, 236–237

Janusz Jasiński – str. 61

Tomasz Jóźwiak – str. 145

Ewa Kos – str. 53

Jerzy Kosiński – str. 57 (górne), 97 (dolne lewe), 105, 107, 109, 113, 115, 117, 119, 121, 192 (dolne)

Grzegorz Kraska – str. 159

Piotr Krzyżanowski – str. 94, 97 (górne prawe), 103

Krzysztof Matysiak – str. 167

Krzysztof Raczkowiak – str. 35, 39

Tadeusz Sekuła – str. 111

Studio Wechta (archiwum CK „Muza”) – str. 129

Sebastian Wołosz – str. 189 (górne)

Kamila Tworek – str. 183 (dolne prawe)

Marek Zawadka – str. 175

archiwum Hufca ZHP Lubin – str. 139

archiwum Muzeum Historycznego w Lubinie – str. 86

archiwum OK „Wzgórze Zamkowe”/Muzeum Historycznego w Lubinie – str. 151, 180, 182, 183 (górne), 192 (górne), 193

archiwum Regionalnego Centrum Sportowego w Lubinie – str. 212 (górne)

archiwum MKS Zagłębie Lubin S.A. – str. 228–229

archiwum WUOZ we Wrocławiu Delegatura w Legnicy – str. 202

Sprawozdanie z działalności Rady Miejskiej i Zarządu Miasta Lubina za lata 1990–1994 – str. 8

www.kadr.org.pl – str. 133, 134, 135 (górne), 136

Korekta

Dorota Gońda

Projekt graficzny i skład

Jacek Świerad

Wydawca

Muzeum Historyczne w Lubinie

Dyrektor

dr Marek Zawadka

ISBN 978-83-66574-87-8 (druk)

ISBN 978-83-66574-88-5 (pdf)

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie, 2025
Lubin 2025

Od redakcji:

Publikacja przygotowana z okazji 35. rocznicy wprowadzenia samorządu terytorialnego stanowi kontynuację wydania z okazji 30-lecia samorządu. Prezentowane przez nas wydanie zostało rozszerzone o nowe lata, a dotychczasowe kalendarium zaktualizowano i uzupełniono.

Szanowni Państwo,

urodziłem się w Lubinie. Tutaj dorastałem, tu mieszkam i pracuję. Widziałem, jak zmieniało się to miasto – czasem powoli, innym razem z zaskakującą dynamiką. Ale przede wszystkim widziałem, jak rosło poczucie sprawczości u jego mieszkańców. Jak z miasta przemysłowego, zbudowanego wokół jednej idei gospodarczej, zaczęliśmy budować Lubin zróżnicowany, nowoczesny i otwarty.

Gdy w 1990 roku Polska zaczęła nowy rozdział swojej historii, Lubin również stanął przed wielką szansą i równie wielkim wyzwaniem. Transformacja ustrojowa nie była tylko zmianą prawa i sztyków na urzędach. Była przewrotem w sposobie myślenia i działania.

Przemiany, które zaszły w ciągu ostatnich 35 lat, wykraczają daleko poza urbanistyczną metamorfozę. To historia dojrzewania wspólnoty lokalnej i konsekwentnej pracy wielu ludzi – mieszkańców, samorządowców, przedsiębiorców, społeczników – którzy chcieli, by Lubin był dobrym miejscem do życia.

Wraz z odzyskaną wolnością i samorządnością otrzymaliśmy też odpowiedzialność. Od tej pory to nie decyzje z odległych politycznych gabinetów, ale lokalne wybory zaczęły kształtować naszą codzienność. Wtedy narodziło się miasto, które możemy dziś oglądać – zadbane, innowacyjne i świadome swojej tożsamości.

Odrestaurowany rynek i zadbane zabytki. Bezpłatna komunikacja, która połączyła nie tylko gminy, ale i ludzi. Pociągi wożące lubinian do pracy, na studia, nad morze. Ogród zoologiczny i Park Leśny odwiedzane przez setki tysięcy gości rocznie. Nowoczesne szkoły, obiekty sportowe, miejsca kultury i rekreacji. Nowe osiedla mieszkaniowe, centra handlowe, bezpieczne ulice i ścieżki rowerowe. Tego wszystkiego nie da się zbudować jednym podpisem. To efekt zaangażowania wielu osób i decyzji podejmowanych z myślą o przyszłości.

Publikacja, którą trzymacie w rękach, jest podróżą przez te zmiany i próbą zilustrowania drogi od miasta, które część z nas pamięta sprzed dekad, do miejsca, w którym żyjemy dzisiaj i z którego jesteśmy zasłużenie dumni.

Jako prezydent, ale też jako mieszkaniec, spoglądam dziś wstecz z poczuciem dobrze wykorzystanego czasu. Patrząc też w przyszłość – z przekonaniem, że najlepsze przed nami.

Dziękuję wszystkim, którzy swoją pracą, zaangażowaniem i wiarą w sens lokalnej wspólnoty przyczynili się do tego, czym dziś jest Lubin. Ta książka jest zapisem naszych wspólnych osiągnięć. I zaproszeniem do dalszej drogi.

Prezydent Miasta Lubina
Robert Raczyński

WYBORY

Wybory do Rady Miasta Lubina oraz późniejsze głosowania na prezydenta odbywały się w różnych realiach społeczno-politycznych i formalno-prawnych. Każde wybory odzwierciedlały aktualne nastroje społeczne, a także zmieniające się przepisy prawne, które regulowały sposób ich przeprowadzania.

PO RAZ PIERWSZY – ZNACZENIE KOMITETU OBYWATELSKIEGO

Pierwsze samorządowe wybory w 1990 roku miały wyjątkowy charakter. Cały proces wyborczy, począwszy od poszukiwania kandydatów, a skończywszy na kampanii, odbiegał od dzisiejszej skrajnie upolitycznionej natury samorządów.

W obliczu rozdrobnionych struktur PZPR, nie istniały zorganizowane partie polityczne. Dominującą siłą był Komitet Obywatelski „Solidarność”, który działał jako ruch obywatelski inspirowany przez mieszkańców danego terenu.

Kandydaci byli wybierani spośród osób z potencjałem, zgłaszanych przez zakładowe organizacje „Solidarności” lub występujących niezależnie. Ostateczny kształt list wyborczych oparty był na umiejętnościach i zaangażowaniu poszczególnych kandydatów a niskie budżety kampanii zmusiły ich do polegania na własnej aktywności.

Kampania została pozytywnie przyjęta przez wyborców jako nowy element życia społecznego.

WYNIKI

Rezultaty wyborów zaskoczyły wszystkich. Komitet Obywatelski w Lubinie zdobył 34 miejsca w 40-osobowej radzie. Dodatkowo wybrano dwóch niezależnych radnych oraz jedynie czterech przedstawicieli Demokratycznej Listy Obywatelskiej, skupiającej członków PZPR. To oznaczało pełne poparcie mieszkańców dla formacji KO oraz nowych ludzi, niezwiązanych ze skompromitowaną dotychczasową władzą. Niewiele ponad 18 lat miał najmłodszy radny.

Tak imponująca wygrana dawała silną legitymację dla komitetu obywatelskiego i jego lidera, Roberta Raczyńskiego, do przejęcia pełni władzy w mieście.

Wynik ten odzwierciedlał ogromne zaufanie mieszkańców Lubina, jednocześnie zobowiązując do szybkiego działania, aby ich oczekiwania na radykalne zmiany zostały jak najszybciej zrealizowane. W związku z tym, na inauguracyjnej sesji rady miejskiej Robert Raczyński został powołany na prezydenta miasta, a także wybrano zarząd miasta.

Warto zaznaczyć, że już w czasie kampanii wyborczej dominowało wśród kandydatów, później radnych, poczucie uczestnictwa w niezwykle ważnych wydarzeniach, które zapowiadały przełom w życiu społecznym kraju. Wszyscy pragnęli szybko przystąpić do pracy, by zmienić dotychczasową rzeczywistość. Wola działania była wszechobecna.

KADENCJA 1990–1994

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

Urodzony w 1962 roku w Lubinie. Ukończył studia z zakresu historii na Uniwersytecie Wrocławskim. Prezydent miasta w latach 1990–1994 i od 2002 do chwili obecnej. Pracował jako dyrektor Oddziału Banku PeKaO S.A. w Lubinie oraz Oddziału Banku Narodowego w Legnicy. W pierwszej kadencji organizował struktury samorządowe w Lubinie. W kolejnych kadencjach doprowadził m.in. do realizacji takich inwestycji, jak obwodnica Lubina, hala widowiskowa, rewitalizacja paku Wrocławskiego czy utworzenie Dolnośląskiego Centrum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży. Dzięki jego staraniom wprowadzono bezpłatną komunikację miejską oraz – po wielu latach – przywrócono połączenia kolejowe.

ZARZĄD MIASTA

Robert Raczyński – prezydent

Tadeusz Maćkała – wiceprezydent

śp. Władysław Szczotka – wiceprezydent

Aleksandra Dąbrowska-Chwastek

Tadeusz Bączkowski

Dariusz Milka

Zbigniew Kot

DELEGACI DO SEJMIKU SAMORZĄDOWEGO

Edward Zaczyński

Dariusz Milka

Piotr Langner

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Tadeusz Bączkowski

śp. Henryk Bober

Aleksandra Dąbrowska-Chwastek

Artur Dubiński

śp. Waldemar Flądro

Helena Hatka

Ryszard Janeczek

Dariusz Jankowski

śp. Zdzisław Jarosz

śp. Czesław Klemaszewski

Zbigniew Korczowski

Leon Kossowski

Zbigniew Kot

Piotr Langner

Janusz Lipiński

Krzysztof Machajek

śp. Jerzy Marciniak

Władysław Mikulski

Dariusz Milka

Paweł Niewodniczański

Elżbieta Palej

Stefan Patralski

śp. Józef Pleśniak

Robert Raczyński

Edward Rewers

Małgorzata Rudniewska-Przygoda

śp. Zofia Sarna

śp. Karol Seweryniak

Danuta Sołtysiak

Marian Szmigiel

Zbigniew Szpich

śp. Zbigniew Szykowski

Władysław Trent

Jarosław Wantuła

Józef Wawrzyniak

Henryk Wojtuściszyn

Antoni Wysocki

Józef Wyspiański

Edward Zaczyński

Jan Zimroz

W pierwszej kadencji podjęto 345 uchwał.

WYBORY KOLEJNYCH KADENCJI

Kolejne kadencje i wybory do władz miejskich przynosiły zmiany zarówno mentalne, jak i strukturalne. Zmiany te były w dużej mierze efektem modyfikacji prawa, w tym procedur wyborczych, ale również wynikały z ludzkich charakterów.

Członkowie rad i kandydaci zaczęli mieć konkretne, pragmatyczne oczekiwania dotyczące pełnienia swoich funkcji. Zwracano uwagę na potencjalne korzyści, a także formowano zespoły wspierające lub przeciwdziałające określonym działaniom w imieniu zewnętrznych grup interesów. Z czasem dominację nad tymi procesami zaczęły przejmować partie polityczne zarówno bezpośrednio, jak i poprzez wsparcie kampanii.

Samorząd przestał być jedynie lokalny, a wielu jego członków traktowało ten etap jako trampolinę do dalszej kariery politycznej. Cierpiały na tym interesy miasta i lokalnej społeczności. Często spory między przeciwnikami politycznymi prowadziły do absurdalnych, bezowocnych działań, jak w przypadku zabudowy rynku w Lubinie.

W kolejnych latach pojawiały się różnego rodzaju problemy, w tym patologie i nadużycia w samorządach. Nierzadko dochodziło do konfliktów interesów, gdy osoby pełniące różne funkcje łączyły je z prywatną działalnością lub reprezentowały określone grupy. Niestety, nowe regulacje prawne wciąż niewystarczająco zapobiegają tym sytuacjom, a oczekiwanie, że odpowiedzialność społeczna związana z pełnioną funkcją wpłynie na zachowania, już dawno utraciło sens.

KADENCJA 1994–1998

PREZYDENT MIASTA LUBINA

TADEUSZ MAĆKAŁA

Urodzony w 1962 roku w Lubinie. Ukończył studia na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego, następnie uzyskał uprawnienia radcy prawnego. W latach 1992–1994 pełnił funkcję wiceprezydenta miasta, a następnie prezydenta (1994–1998). W okresie 1997–2005 zasiadał w sejmie, a w latach 2005–2007 był senatorem. Dodatkowo, był radnym zarówno na poziomie miasta, jak i powiatu. Pracował jako wicedyrektor w Zakładach Górniczych „Rudna” oraz wiceprezes Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W czasie jego kadencji przeprowadzono restrukturyzację miejskich przedsiębiorstw, wybudowano wiadukt oraz część trasy śródmiejskiej al. Lecha Kaczyńskiego.

ZARZĄD MIASTA

Tadeusz Maćkała – prezydent

Dariusz Milka – wiceprezydent

Mirosław Gojdź – wiceprezydent

Małgorzata Szczygiał/Waldemar Wojciechowski
(23.04.1996)

Bazyli Dziadyk

Józef Kordas

Eugeniusz Włodarczyk

DELEGACI DO SEJMIKU SAMORZĄDOWEGO

Dariusz Milka

Roman Rozmysłowski

Lidia Szuttenberg

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Janusz Bielawski

śp. Henryk Bober

Leszek Czerwiński

śp. Daniel Cyganowski

Bazyli Dziadyk

Krystyna Gardyza

Mirosław Gojdź

Marian Hawrysz

Ryszard Iżycki

Marek Jaglarz

śp. Zdzisław Jarosz

Rozalia Józefów

Wojciech Komornicki

Józef Kordas

Zbigniew Kozłowski

Leszek Kryński

Stanisław Kulczyński

Tadeusz Maćkała

Janusz Mastalski

Dariusz Milka

Jan Mowiński

Paweł Niewodniczański

Elżbieta Palej

Izabela Pankiewicz

Jan Pędrak

Bogusława Potocka

Roman Rozmysłowski

Anna Słowikowska

Danuta Sołtysiak

Krzysztof Szczepaniak

Małgorzata Szczygiał

śp. Robert Szwed

Lidia Szuttenberg

śp. Andrzej Świetlik

Józef Wawrzyniak

Eugeniusz Włodarczyk

Waldemar Wojciechowski

Józef Wyspiański

Janusz Zarenkiewicz

ROK 1998 – POWIAT I WOJEWÓDZTWO SAMORZĄDOWE

W 1998 roku w Polsce nastąpiły istotne zmiany w strukturze i zakresie władztwa samorządu terytorialnego. Po wielu latach dyskusji oraz wciąż aktualnych zastrzeżeniach merytorycznych, powołano dwa nowe szczeble samorządowe – powiat oraz województwo. Kluczowe dla efektywnego i pożądanego funkcjonowania tych jednostek są, podobnie jak przy tworzeniu gmin samorządowych, kompetencje oraz źródła finansowania. W polskich warunkach, mimo trwających latami debat dotyczących celowości i zasad funkcjonowania tego modelu, większość decyzji zapada w ostatniej chwili, często w kontekście intensywnej walki politycznej na szczeblu centralnym.

KADENCJA 1998–2002

PREZYDENT MIASTA LUBINA

DARIUSZ MILKA

Urodzony w 1956 roku w Kłodzku. Ukończył studia na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej oraz studia podyplomowe m.in. na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Pracował jako prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Legnicy, pełnomocnik prezesa KGHM ds. Nowoczesnych Technologii oraz dyrektor regionu Telefonii Dialog. Zasiadał w Radzie ds. Cyfryzacji (2016–2023), był też członkiem Grupy Roboczej Ministra Cyfryzacji ds. Kompetencji Cyfrowych oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, uczestnik operacji „Iraqi Freedom” 2003–2004. W okresie 1994–1998 pełnił funkcję wiceprezydenta, a w latach 1998–2000 prezydenta.

ROMAN SADOWSKI

Urodzony w 1947 roku w Lubinie. Prezydentem miasta został 6 czerwca 2000 roku, po tym, jak Dariusz Milka stracił swoje stanowisko. W 2002 roku uzyskał mandat radnego sejmiku dolnośląskiego.

ZARZĄD MIASTA

Dariusz Milka – prezydent

Zdzisław Kozicki – wiceprezydent

Mariusz Duży – wiceprezydent

Krzysztof Szczepaniak – wiceprezydent

Piotr Borys

Zofia Heksel

Stanisław Paczkowski

ZARZĄD MIASTA (od 2.06.2000)

Roman Sadowski – prezydent

Zofia Heksel – wiceprezydent

śp. Daniel Cyganowski – wiceprezydent

Wojciech Trzeciak – wiceprezydent

Mirosław Drews

Janusz Mastalski

śp. Edward Rippel

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Barbara Baszczyk-Stelmach

Janusz Bielawski

śp. Henryk Bober

Piotr Borys

Leszek Czerwiński

Mirosław Drews

Czesław Dudkowski

Mariusz Duży

Bazyli Dziadyk

Robert Grodecki

Marian Hawrysz

Zofia Heksel

Roman Jasiński

Rozalia Józefów

Ryszard Kabat

Stanisław Klimowicz

Wojciech Komornicki

Zdzisław Kozicki

Stanisław Kulczyński

Tadeusz Maćkała

Zenona Mielnikiewicz

Jan Mowiński

Paweł Niewodniczański

Bogdan Nuciński

Stanisław Paczkowski

Elżbieta Palej

Bogusława Potocka

Roman Rozmysłowski

Marian Ryczko

Borys Rzeski

Piotr Stefaniak

Krzysztof Szczepaniak

śp. Robert Szwed

śp. Andrzej Świetlik

Wojciech Trzeciak

Waldemar Wojciechowski

Norbert Wojnarowski

Henryk Wojtuściszyn

Józef Wyspiański

Janusz Zarenkiewicz

KADENCJA 2002–2006

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

BEZPOŚREDNIE WYBORY PREZYDENTA

W 2002 roku wprowadzono istotną zmianę w administracji samorządowej, która umożliwiła mieszkańcom bezpośredni wybór wójtów, burmistrzów i prezydentów. Zastosowano system większościowy, w którym kandydat musiał zdobyć ponad 50% ważnych głosów. W przypadku braku takiego wyniku organizowano drugą turę wyborów, z udziałem dwóch kandydatów z najwyższym poparciem.

Bezpośrednie wybory spersonalizowały kampanie wyborcze, zwiększając zainteresowanie mieszkańców oraz ich kontrolę nad wyborem lokalnych liderów. Był to znaczący krok w kierunku decentralizacji i demokratyzacji samorządu. Okres dominacji przedstawicielskiej władzy w Polsce, reprezentowanej przez rady, dobiegł końca, ustępując miejsca jednoosobowemu przywództwu.

W Lubinie od 2002 roku władzę sprawuje ten sam prezydent, Robert Raczyński. W tym czasie miały miejsce zarówno okresy współpracy, kohabitacji jak i otwartego konfliktu z radą, bowiem ugrupowanie prezydenckie nie zawsze miało przewagę. W rezultacie, pomimo złożonych relacji prezydenta z radą, Lubin przeszedł wiele pozytywnych zmian.

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Barbara Baszczyk-Stelmach

śp. Józef Bober

Marek Bubnowski

Bazyli Dziadyk

Andrzej Fil

Izabela Grzesiak

śp. Andrzej Górzyński

Zofia Heksel

Józef Jasiński

Rozalia Józefów

Ryszard Kabat

Zenona Mielnikiewicz

Jan Mowiński

Paweł Niewodniczański

Krzysztof Olszowiak

Stanisław Paczkowski

Elżbieta Palej

Józef Pankiewicz

Edyta Popielska

Bogusława Potocka

Roman Rozmysłowski

Wojciech Trzeciak

Franciszek Wojtyczka

KADENCJA 2006–2010

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Marek Bubnowski

Sebastian Chojecki

Zbigniew Dubiński

Lech Duławski

Bazyli Dziadyk

Beata Goldszajdt

śp. Andrzej Górzyński

Oleg Herejczak

Roman Jasiński

Joanna Kot

Grzegorz Kozak

Zbigniew Leszko

Paweł Niewodniczański

Krzysztof Olszowiak

Elżbieta Palej

Bogusława Potocka-Zdralik

Roman Rozmysłowski

śp. Robert Szwed

Maria Szydłowska

Marian Węgrzynowski

Kamil Wojnarowski

Franciszek Wojtyczka

Janusz Zarenkiewicz

KADENCJA 2010–2014

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Marcin Białkowski

Robert Cieślowski

śp. Zbigniew Czerwonka

Ksenia Dowhań-Domańska

Dorota Dutkanicz

śp. Andrzej Górzyński

Dariusz Jankowski

Joanna Koronowska

Joanna Kot

Romuald Kujawa

Elżbieta Morawska

Piotr Motyliński

Krzysztof Olszowiak

Bogusława Potocka-Zdralik

Roman Rozmysłowski

Piotr Socha

śp. Robert Szwed

Maria Szydłowska

Marzena Tutka

śp. Zbigniew Warczewski

Marian Węgrzynowski

Franciszek Wojtyczka

Roman Zaprutko

KADENCJA 2014–2018

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Marcin Białkowski

Robert Cieślowski

śp. Zbigniew Czerwonka

Dorota Dutkanicz

śp. Andrzej Górzyński

Jan Grocholski

Dariusz Jankowski

Stanisław Klimowicz

Joanna Kot

Marcin Królak

Romuald Kujawa

Tomasz Kulczyński

Piotr Motyliński

Bogusława Potocka

Grzegorz Pytka

Piotr Socha

Maria Szydłowska

Przemysław Tadla

Marzena Tutka

śp. Zbigniew Warczewski

Marian Węgrzynowski

Franciszek Wojtyczka

Roman Zaprutko

KADENCJA 2018–2023

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Marek Bajerski

Dorota Dutkanicz

Tomasz Górzyński

Oleg Herejczak

Dariusz Jankowski

Joanna Kot

Romuald Kujawa

Katarzyna Kulczyńska

Krzysztof Lis

Tadeusz Madziarczyk

Mirosław Młodecki

Bogusława Potocka

Mateusz Powązka

Grzegorz Pytka

Patrycja Rozmus

Krzysztof Szczepaniak

Przemysław Tadla

śp. Zbigniew Warczewski

Dariusz Węgrzyn

Marian Węgrzynowski

Franciszek Wojtyczka

Roman Zaprutko

Grzegorz Zieliński

KADENCJA 2024–2029

PREZYDENT MIASTA LUBINA

ROBERT RACZYŃSKI

ZMIANY NA PRZESTRZENI MINIONYCH TRZYDZIESTU PIĘCIU LAT

Pomimo licznych niedogodności i niepożądanych zjawisk związanych z ewolucją samorządu terytorialnego w Polsce, warto podkreślić, że minione 35 lat od jego przywrócenia to czas niezwykle istotnych przemian, które stworzyły nowe perspektywy rozwoju.

Porównując sytuację sprzed 27 maja 1990 roku z obecną, łatwo zauważyć ogromne różnice w wielu obszarach życia społecznego. Wszystko uległo zmianie. A wskazane wady czy tendencje w zmianach struktury samorządowej nie mogą przysłonić kluczowych prwad.

Przede wszystkim, obywatele mają prawo do demokratycznego wyboru swoich przedstawicieli, poczynając od wójta, przez radę gminy, po radę powiatu i sejmik województwa. To na poziomie samorządowym podejmowanych jest większość decyzji, które mają bezpośredni wpływ na codzienne życie mieszkańców. Ta bliskość władzy i obywatela sprzyja lepszemu dostosowaniu polityki do lokalnych potrzeb i oczekiwań.

W ciągu 35 lat funkcjonowania gmin samorządowych w Polsce, miało miejsce wiele bardzo ważnych zmian rozwojowych i cywilizacyjnych zarówno w zakresie infrastruktury, jak i w sferze społecznej i gospodarczej.

Choć przed samorządem terytorialnym w Polsce wciąż stoją wyzwania, to jednak jego dotychczasowa historia ukazuje, jak wiele można osiągnąć dzięki lokalnej autonomii i zaangażowaniu społeczności w procesy decyzyjne.

SKŁAD RADY MIEJSKIEJ

Barbara Danek

Ksenia Dowhań-Domańska

Dorota Dutkanicz

Violetta Duży

Tomasz Górzyński

Dariusz Jankowski

Eliza Kaczmarek

Michał Kielan

Joanna Kot

Agnieszka Kubica-Radek

Romuald Kujawa

Katarzyna Kulczyńska

Tadeusz Madziarczyk

Edyta Orłowska

Izabella Polak-Salamon

Bogusława Potocka

Daniel Rędziński

Dariusz Węgrzyn

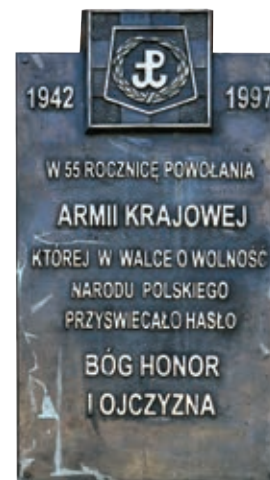
Marian Węgrzynowski

Franciszek Wojtyczka

Roman Zaprutko

Edyta Zawadzka

Grzegorz Zieliński

NOWE POCZĄTKI

Uzyskana samorządność oznaczała nie tylko przejęcie od administracji państwowej części kompetencji i budżetu, ale przede wszystkim podjęcie działań oraz stawienie czoła wyzwaniom, które dotychczas nie były realizowane. To także wytyczanie kierunków rozwoju mających kluczowe znaczenie dla przyszłości miasta oraz warunków życia jego mieszkańców. Samorządność wprowadzała nowe aspekty relacji między państwem a obywatelami, umożliwiając sygnalizowanie problemów istotnych dla lokalnej społeczności, które nie zawsze leżały w gestii władz.

Rozpoczęcie nowych działań przez samorząd wymagało zbilansowania przeszłości i zamknięcia trudnych rozdziałów historii, w ramach możliwości, jakie stwarza struktura władz lokalnych. Władze miejskie, z uwagi na tragiczne wydarzenia z przeszłości oraz w obowiązku wobec ofiar, zaangażowały się w budowę pomnika Pamięci Ofiar Lubina '82. Dzięki wsparciu finansowemu, przygotowaniu terenu oraz nadzorowi inwestycyjnemu, prace nad pomnikiem zakończono szybko. Uroczyste odsłonięcie miało miejsce 31 sierpnia 1992 roku, wnosząc do przestrzeni publicznej pamięć o tej zbrodni.

Zadaniem każdej władzy publicznej jest wspieranie i promowanie edukacji historycznej oraz pielęgnowanie tradycji narodowych. Idea ta od początku przyświeca władzom Lubina, co znajduje odzwierciedlenie w organizacji uroczystości przypominających istotne wydarzenia historyczne, włączaniu ważnych rocznic do lokalnego kalendarza oraz w budowaniu obiektów upamiętniających.

Jednym z początkowych działań było przywrócenie miastu w 1996 roku historycznego herbu. Zastąpił on symbol wprowadzony przez władze PRL, który miał słabe podstawy w historii i nie zawierał wizerunku Matki Boskiej. W tym samym roku zrealizowano budowę pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego, który stał się centralnym miejscem obchodów świąt państwowych. W ramach hołdu dla wybitnych postaci oraz upamiętnienia znaczących dat, w Lubinie powstały również: mur pamięci z licznymi tablicami, pomnik Ofiar Ludobójstwa na Kresach Wschodnich, aleja Dębów Katyńskich, a w 2024 roku rzeźba Bolesława Chrobrego, przypominająca o ważnej rocznicy w historii Polski oraz o roli króla w umacnianiu państwowości.

WYZWANIA ORGANIZACYJNE

Aby zapewnić sprawne funkcjonowanie, konieczne stało się szybkie zmodernizowanie struktur administracyjnych i gospodarczych miasta, dostosowując je do aktualnych potrzeb i przyszłego rozwoju.

Przekształcenia przedsiębiorstw komunalnych oraz lokali miejskich

Lubin jako jedno z pierwszych miast w Polsce, przystąpił do restrukturyzacji przedsiębiorstw komunalnych. Z dawnej, rozbudowanej struktury państwowych firm, wydzielono mniejsze spółki handlowe z udziałem pracowników oraz zakłady budżetowe. Działyły one na zasadach rynkowych, a władze administracyjne zostały wyłączone od bezpośredniego zarządzania ich działalnością.

Sytuacja społeczna oraz potrzeba racjonalnej gospodarki wymagały szybkiej prywatyzacji niektórych lokali miejskich i ustalenia jasnych zasad wynajmu dla tych, które miały pozostać w rękach władz. Mimo trudności, udało się to zrealizować sprawnie, bez napięć społecznych, z poszanowaniem praw pracowników tych placówek handlowo-usługowych, które chciały prowadzić działalność samodzielnie.

Mieszkalnictwo

Ważnym społecznie zagadnieniem stało się określenie zasad przekazania mieszkań komunalnych lokatorom. Lubin jako druga gmina w Polsce, umożliwił mieszkańcom zakup tych mieszkań za zaledwie 5% ich wartości, dzięki programowi sprzedaży lokali za obligacje, wprowadzone przez zarząd miasta. Ich oprocentowanie oraz czas wykupu były tak skonstruowane, że nabywcy ponosili minimalne koszty transakcji. Dodatkowo, zasady umożliwiały przekazywanie mieszkań członkom rodziny, co często skutkowało równoczesnym nabywaniem przez rodziców i dzieci. W efekcie sprywatyzowano niemal wszystkie lokale mieszkalne.

Mimo braku wsparcia ze strony państwa, Lubin rozpoczął działania na rzecz budowy mieszkań komunalnych. Już na początku, zarząd miasta zdecydował o przyjęciu i przekształceniu w mieszkania (również dla osób niepełnosprawnych) niedokończonego hotelu robotniczego przy ul. Słowiańskiej. Następnie przebudowano i zaadaptowano bloki mieszkalne przy ulicach Drzymały i Skłodowskiej-Curie. Utworzono Towarzystwo Budownictwa Społecznego (TBS), zajmujące się budową mieszkań na wynajem. Pierwszy budynek oddano do użytku w 2000 roku przy ul. Kamiennej, następne powstały na osiedlach Przylesie, Zalesie i Centrum.

W 2012 roku zniesiono podatek od nieruchomości mieszkalnych, co było ostatnim krokiem w przywracaniu obywatelom praw majątkowych.

Inicjatywy promujące miasto

Od początku władze miejskie podejmują działania, które nie były przewidziane przez ustawodawcę, a które mają istotne znaczenie dla rozwoju i promocji miasta. W 1991 roku Lubin został współzałożycielem Agencji Rozwoju Regionalnego ARLEG S.A., aktywnie uczestnicząc w jej projektach.

W 1991 roku powstał Cuprum Bank, którego akcjonariuszami stały się miasto, KGHM Polska Miedź oraz Bank PeKaO. Był to pierwszy w Polsce bank z lokalnym udziałem gminy, co umożliwiło podejmowanie decyzji o finansowaniu lokalnych projektów, w tym sprzedaży mieszkań komunalnych za obligacje.

W odpowiedzi na nieustanny proces modernizacji przestrzeni komunalnej, władze miasta, po trudnym procesie organizacji komunikacji miejskiej, zaczęły organizować ogólnopolskie konferencje tematyczne. W ciągu kilku lat Lubin zdobył uznanie, dzięki regularnie odbywającym się spotkaniom na temat gospodarki komunalnej, obejmujących m.in. komunikację, oświetlenie miejskie, drogownictwo, zagospodarowanie odpadów i energetykę.

GOSPODARKA KOMUNALNA

W roku 1960 Lubin był małym miasteczkiem liczącym ok. 5 tys. mieszkańców. Odkrycie miedzi i program powstania Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego spowodowały znaczącą zmianę w roli miasta. Lubin stał się centralnym punktem Zagłębia Miedziowego.

Wiele prac związanych z budową dróg, instalacji i osiedli realizowano dzięki wsparciu Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi (KGHM), zgodnie z poleceniami partyjnymi. Niestety, jakość wykonania, technologie oraz materiały pozostawiały wiele do życzenia, a robotnicy często nie mieli doświadczenia w budownictwie komunalnym. Prace te były często prowadzone bez wymaganych zezwoleń i dokumentacji.

W 1990 roku władze samorządowe potwierdziły ten stan rzeczy. Wiele z tych obiektów było w złym stanie i wymagało pilnych remontów lub wręcz budowy od podstaw. Ta sytuacja sprawiła, że nakłady na infrastrukturę komunalną stały się porównywalne do nakładów inwestycyjnych.

PRZEBUDOWY I REMONTY DRÓG

Miasto się rozwijało. Równocześnie liczba samochodów gwałtownie wzrastała, co umieszczało Lubin w czołówce krajowej pod względem aut na 100 mieszkańców. Tym samym konieczna stała się budowa nowych dróg oraz modernizacja istniejących.

Projekty drogowe objęły także – tam, gdzie to było możliwe – budowę chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia oraz kanalizacji deszczowej. Szczególną uwagę zwracano na zapewnienie bezpieczeństwa i komfortu wszystkich użytkowników dróg.

Całość tych działań wpisuje się w szerszą strategię zrównoważonego rozwoju, mającą na celu tworzenie nowoczesnych, funkcjonalnych i przyjaznych dla mieszkańców przestrzeni miejskich.

- W 1993 roku zakończono pierwszy etap budowy śródmiejskiego ciągu komunikacyjnego obejmującego al. Niepodległości oraz ul. Hutniczą. Powstał także nowy wiadukt, który częściowo rozwiązał problemy komunikacyjne pomiędzy os. Ustronie a resztą miasta, szczególnie w obliczu rosnącego ruchu samochodowego oraz zagrożenia zawalenia się starego mostu.
- Kolejna inwestycja, w ramach wieloletniego projektu usprawniania połączeń różnych części miasta, czyli obwodnica gen. Stanisława Maczka – o dł. 3,5 km, oddana do użytku w 2012 roku – łączy osiedla Przylesie z Ustroniem.
- W 2015 roku do użytku oddano małą obwodnicę będącą przedłużeniem ul. Leśnej na os. Przylesie, która przebiega przez ogrody działkowe przy ul. Legnickiej i łączy się z ul. Kolejową w centrum miasta.
- W 2018 roku udostępniono czteropasmowy odcinek drogi od al. Stanisława Maczka do węzła S3 Lubin Zachód. Inwestycja została sfinansowana wspólnie przez miasto Lubin oraz powiat lubiński, mających dofinansowanie z funduszy wojewódzkich.

Dotychczas zrealizowano budowę 21 rond.

- W 2019 roku zakończono remont ronda im. Pamięci Ofiar Zbrodni Lubińskiej, zlokalizowanego u zbiegu ulic Niepodległości, Paderewskiego i Ścinawskiej. Remont był częścią większej inwestycji, mającej na celu modernizację jednego z głównych szlaków komunikacyjnych w mieście, obejmującą odcinek od ul. Ścinawskiej przez Niepodległości i Kaczyńskiego do Granitowej.
- W miejscu rozebranego wiaduktu na skrzyżowaniu ulic Zielonogórskiej, Szkolnej i Spacerowej, w 2023 roku zbudowano turbinowe rondo. Wcześniej, powstały m.in. ronda przy ul. Kusocińskiego oraz na zbiegu ulic Wierzbowej z Jodłową.

PARKINGI

Brak miejsc parkingowych stał się poważnym problemem, co wymusiło ich budowę oraz przekształcenie komunikacji miejskiej. Podczas budowy nowych dróg oraz ich modernizacji, zwracano uwagę na tworzenie nowych parkingów i zatok postojowych w różnych częściach miasta.

Obecnie w mieście przy drogach gminnych, powiatowych, wewnętrznych i prywatnych jest łącznie 17 531 miejsc parkingowych.

TRANSPORT ZBIOROWY

Komunikacja autobusowa

W 1995 roku miasto podjęło się organizacji komunikacji miejskiej, mimo braku formalnych zobowiązań. Wynikało to z trudności we współpracy z Wojewódzkim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym. Konflikty doprowadziły do protestów i nieudanego referendum w sprawie odwołania władz.

Rozpoczęto wieloletni program usprawniania transportu publicznego w Lubinie, obejmujący m.in. liczbę tras i autobusów, system informacji przystankowej oraz wprowadzenie magnetycznych biletów okresowych.

W 2014 roku Lubin stał się prekursorem bezpłatnej komunikacji, z czasem organizując współpracę z sąsiednimi gminami: Rudną, Chocianowem, Polkowicami i Prochowicami.

Symbolem przemian i niezależności w tym obszarze był – jedyny w kraju, kursujący na regularnych liniach od 1995 do 2005 roku – autobus piętrowy.

W 2024 roku bezpłatna komunikacja obejmowała 72 miejscowości, przewożąc 15 mln pasażerów na 22 liniach o łącznej długości 887 km.

KOLEJ

Rok 2019 był przełomowy dla transportu publicznego w Lubinie – po kilkunastu latach miasto odzyskało pasażerskie połączenia kolejowe (do tej pory, z uwagi na fatalny stan torów, przejeżdżały tędy wyłącznie składy towarowe). W obliczu zredukowanej liczby połączeń autobusowych, mieszkańcy coraz bardziej tęsknili za koleją, mając do dyspozycji jedynie prywatne busy lub własne samochody.

9 czerwca 2019 roku uruchomiono połączenie na trasie Lubin–Legnica, a od 15 grudnia, po zakończeniu remontu linii nr 289, pociągi zaczęły kursować do Głogowa. Od tego dnia w Lubinie zatrzymują się również pociągi pospieszne i ekspresowe. Obecnie można podróżować z Lubina nie tylko do wielu polskich miast, ale także do Berlina oraz, z przesiadkami, do Pragi, Budapesztu i Drezna. Dla pasażerów dostępne są dwa perony, ławki, zadaszona wiata, toalety, parking oraz biletomat.

Każdego dnia pociągami Kolei Dolnośląskich podróżuje 2 tys. lubinian.
Czas podróży do Wrocławia wynosi jedynie 49 min (21 połączeń dziennie).

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Infrastrukturą wodno-kanalizacyjną zajmuje się, utworzone w 1994 roku z przekształcenia Lubińskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Obecnie to jedno-osobowa spółka kapitałowa gminy, której właścicielem wszystkich udziałów jest gmina miejska Lubin.

Miasto dysponuje rozbudowaną siecią wodociągową (rurociągi wody uzdatnionej oraz wody surowej), łączącą studnie głębinowe z zakładami uzdatniania wody. Sieć wodociągowa ma układ pierścieniowy, co umożliwia dostarczanie wody do poszczególnych lokalizacji z różnych kierunków. Taki system jest szczególnie istotny podczas awarii lub modernizacji, ponieważ minimalizuje liczbę odbiorców pozbawionych dostępu do wody w trakcie wyłączeń.

Kanalizacja sanitarna obejmuje niemal całą zurbanizowaną część miasta i funkcjonuje jako system rozdzielczy. Około 95% systemu opiera się na układzie grawitacyjnym. Przedsiębiorstwo nieustannie prowadzi prace związane z eksploatacją oraz rozbudową kanalizacji sanitarnej, jak np. w rejonie ulic Towarowej czy Małomickiej.

Inne realizowane projekty inwestycyjne, które mają na celu poprawę funkcjonowania sieci wodno-kanalizacyjnej, obejmują budowę instalacji fotowoltaicznych do zasilania przepompowni ścieków (np. przy ul. Górniczej) oraz inwestycje w technologie cyfrowe, takie jak systemy GIS (mapy wektorowe) i oprogramowanie do monitorowania sieci. W ramach tych działań modernizowane są także Zakłady Uzdatniania Wody.

W 2024 roku rozpoczęto największą i najważniejszą inwestycję w historii lubińskich wodociągów – kompleksową modernizację oczyszczalni ścieków, której koszt wynosi 150 mln złotych.

Projekt obejmuje wymianę całej infrastruktury technicznej, co zwiększy efektywność zakładu obsługującego obecnie 100 tys. mieszkańców.

Po modernizacji oczyszczalnia będzie mogła przyjmować większe ilości ścieków z miasta oraz terenów przyległych, w tym strefy przemysłowej, co podniesie bezpieczeństwo i obniży koszty eksploatacji.

Projekt uzyskał wsparcie finansowe z Polskiego Ładu.

Zaopatrzenie w ciepło

Głównym dostawcą ciepła do lubińskich mieszkań oraz innych budynków na terenie miasta, w tym przemysłowych, jest Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Legnicy (WPEC), które od 2009 roku funkcjonuje w ramach Grupy Kapitałowej KGHM Polska Miedź S.A.

Drugim, mniejszym dostawcą, jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Termal, które powstało jako wydzielona jednostka z WPEC (30 grudnia 1994 roku przekazano część mienia przedsiębiorstwa gminie miejskiej Lubin), a w 2001 roku zarejestrowano je jako spółkę akcyjną. Głównym celem jej utworzenia była modernizacja oraz rozbudowa centralnych ciepłowni. Wzrost mocy cieplnej oraz dostosowanie do norm ochrony środowiska były najważniejszymi motywacjami dla tych działań. Inwestycja miała ogromne znaczenie społeczne, ponieważ miasto od dłuższego czasu borykało się z problemem niedogrzewania mieszkań w okresie zimowym. Termal zajmuje się dystrybucją ciepła systemowego, wytwarzanego przez zewnętrznego producenta, spółkę Energetyka z grupy KGHM, i przesyłanego siecią ciepłowniczą przez WEC w Legnicy.

Obecnie MPEC Termal obsługuje węzły ciepłownicze w zasobach SM Ustronie IV, SM Nowa, SM Nasz Dom, w budynkach szkół, przedszkoli, żłobków oraz sieci ciepłownicze i węzły w rejonie ul. Marii Curie-Skłodowskiej (tzw. osiedle D), podczas gdy WPEC pozostałe tereny miasta.

Wywóz nieczystości

Kompleksową gospodarką odpadami zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o., które działalność rozpoczęło 1 lutego 1996 roku. W kwietniu 2009 firma wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem, zgodny z normami PN-EN ISO 9001:2009 i PN-EN ISO 14001:2005, tym samym otrzymując odpowiednie certyfikaty.

Do 25 lutego 2013 roku udziałowcami były też Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MUNDO Sp. z o.o. w Lubinie oraz gmina miejska Lubin, która uchwaliła z 26 lutego 2013 roku nabyła 100% udziałów MPO.

Szybki rozwój spółki przyczynił się do poprawy jakości usług oraz zwiększenia liczby klientów, a także rozszerzenia działalności poza gminę miejską Lubin.

Spółka zajmuje się gospodarką odpadami w szerokim zakresie, m.in. zbieraniem, obróbką, usuwaniem i wywozem odpadów, selektywną zbiórką oraz dezynfekcją pojemników na odpady. Oferuje usługi związane z zagospodarowaniem terenów zielonych oraz konserwacją i naprawą pojazdów. Dodatkowo, spółka prowadzi transport drogowy towarów, letnie i zimowe utrzymanie infrastruktury miejskiej. Świadczy też usługi porządkowe podczas wydarzeń artystycznych i usługi komunalne na terenie cmentarzy.

Zadania z zakresu przyjmowania, składowania i gospodarki odpadami świadczy również – powstałe 1 marca 1994 roku w wyniku podziału Lubińskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego – MUNDO Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o.

Od 1 maja 2020 roku firma działa pod nazwą „MUNDO” Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. dla ułatwienia identyfikacji komputerowej i rejestrację danych. Zmiana nazwy nie wpłynęła na zakres działalności przedsiębiorstwa.

Odbiorem i transportem odpadów komunalnych zajmuje się też firma PD Work Service Sp. z o.o., która zagospodarowuje również miejskie tereny zielone, w tym prowadzi nasadzenia i pielęgnację roślin, zakłada trawniki z siewu oraz kosi obszary zielone.

Telekomunikacja i media

Od początku władze miasta dążyły do uczestnictwa w rozwoju nowoczesnych technologii informacyjnych. Warto zauważyć, że w tamtym czasie Internet i telefonia komórkowa jeszcze nie istniały, telewizja satelitarna dopiero się rozwijała, a sieci kablowe były na etapie koncepcji. Całkowicie poza zasięgiem indywidualnych możliwości były komputery, natomiast na instalację telefonu stacjonarnego w jedynej istniejącej firmie oczekiwało się od kilku do kilkunastu lat.

Zainicjowano rozwój sieci kablowej na os. Przylesie, kontynuując działalność Telewizji Lubin (powstałej z inicjatywy Zakładu Doświadczalnego KGHM), która od września 1995 roku nadawała krótki program i retransmitowała kanał satelitarny ze stadionu MKS Zagłębie.

Wymogi formalne dotyczące nadawania oraz chęć stworzenia profesjonalnej stacji telewizyjnej były fundamentem powołania Telewizji Regionalnej Zagłębia Miedziowego, w której większość udziałów miało miasto Lubin. Telewizja ta przez lata prowadziła emisję programów w systemie analogowym, a z czasem stała się częścią grupy Telewizji Odra.

W październiku 2007 roku telewizja, działająca od 2005 roku pod nazwą TVL Sp. z o.o., zmieniła swoją siedzibę, przenosząc się z pomieszczeń na szóstym piętrze stadionu piłkarskiego na ul. Tysiąclecia. Kolejną siedzibą spółki stał się inkubator przy ul. 1 Maja (od maja 2024).

Wspieranie rozwoju sieci telekomunikacyjnej oraz późniejszych sieci kablowych, które umożliwiły miastu wyjście z cywilizacyjnego opóźnienia, typowego dla całego kraju, było osobnym zagadnieniem. W Lubinie powstała firma KGHM Cuprum 2000, później przekształcona w Telefonię Dialog. Była to jedna z pierwszych firm w Polsce, które otrzymały koncesję na publiczne świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W niedługim czasie Lubin stał się miastem, w którym można było zamówić instalację telefonu na pojutrze w biurze Dialogu lub Telekomunikacji, podczas gdy w reszcie kraju dalej czekało się latami.

Parki, skwery i inne tereny zielone

Mieszkańcy wyrażali potrzeby nie tylko dotyczące mieszkań i handlu, ale także organizacji terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych. Od początku nowego systemu zarządzania podejmowano działania na rzecz renowacji i rozbudowy parków oraz terenów zielonych. Powstało też wiele boisk i placów zabaw dla dzieci.

Miasto podjęło również starania o poprawę infrastruktury oraz ożywienie lotniska, mimo że nie jest ono własnością samorządu. Odbywają się tu szkolenia, zawody oraz różnego rodzaju wydarzenia, także o charakterze masowym. Tereny z placem zabaw, boiskiem i miejscami na ogniska są otwarte dla wszystkich.

Obecnie lotnisko jest dostępne dla wszystkich jednostek lotniczych, po uzyskaniu zgody właściciela – Aeroklubu Zagłębia Miedziowego.

Lubińskie parki zajmują powierzchnię około 84 hektarów i są pod stałą opieką oraz ochroną, stanowiąc ważny element zielonej przestrzeni w mieście.

SKWER WYŻYKOWSKIEGO ORAZ LUBIŃSKIE BŁONIA

Skwer o powierzchni 1,87 ha znajduje się w centrum miasta, między al. Niepodległości, ul. Mieszka I, rzeką Zimnicą oraz Wzgórzem Zamkowym. W centralnej części usytuowany jest plac zabaw dla dzieci. Teren wyróżnia się interesującymi kompozycjami roślinnymi oraz miejscami do relaksu. Rośnie tu pomnik przyrody – lipa szerokolistna o pięknej, symetrycznej koronie. Tuż obok stoi pomnik Jana Wyżykowskiego, odkrywcy miedzi.

Ze skwerem sąsiadują tereny zielone będące miejscem, gdzie w przeszłości bardzo często odbywały się różne wydarzenia plenerowe. Dzięki dogodnej lokalizacji, przyciągały licznych uczestników zarówno lokalnych, jak i przyjezdnych.

PARK IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Park powstał na terenie dawnego podwala miejskiego, w centrum, pomiędzy al. Niepodległości, ul. Armii Krajowej, murami miejskimi i ul. Mieszka I. Zajmuje powierzchnię około 2,1 ha. Najcenniejsza pod względem dendrologicznym jest część przylegająca do murów, gdzie rosną świerki kłujące oraz jarzęby.

Przez park prowadzi alejka wzdłuż al. Niepodległości, otoczona rabatami z kwitnących bylin i ozdobnych krzewów. Prostopadle do niej przebiega ścieżka rowerowa. W centralnej części znajduje się pomnik z popiersiem Marszałka Józefa Piłsudskiego, przy którym odbywają się ważne uroczystości, a nieopodal jest mały plac zabaw dla dzieci z fontanną.

PARK IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA

Park im. Mikołaja Kopernika znajduje się w centrum miasta, także na terenie dawnego podwala miejskiego, ograniczony ulicami Mikołaja Kopernika i Hugona Kołłątaja oraz murami miejskimi. Usytuowany jest po południowo-zachodniej stronie rynku, zajmując 0,8 ha powierzchni. Sąsiaduje z I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika. Park jest bogaty w zadrzewienia i starannie pielęgnowane kompozycje kwiatowe. Na jego terenie mamy gęstą sieć alejek oraz ścieżkę rowerową, a także niewielki plac zabaw z fontanną.

PARK SŁOWIAŃSKI

Przeważającą część powierzchni zajmują tereny zadrzewione. Obszar ten obejmuje okolice os. Zwycięstwa i jest ograniczony ulicami Rzemieślniczą, Słowiańską oraz Ignacego Paderewskiego. Park Słowiański, który ma powierzchnię ok. 4,4 ha, jest założeniem parkowym z wieloma interesującymi gatunkami drzew. Wśród nich znajduje się pięć pomników przyrody – trzy platany klonolistne, lipa szerokolistna oraz okazała sosna wejmutka. Jeden z platanów uznawany jest za najbardziej imponujący okaz tego gatunku w Lubinie. Wzdłuż parku, przy ul. I. Paderewskiego, biegnie ścieżka rowerowa.

Na jego terenie znajduje się też, jedyny w mieście, wybieg dla psów. Teren ten posiada specjalnie zaprojektowane urządzenia dla czworonogów i jest czynny całą dobę.

PARK ALIANTÓW

Park Aliantów znajduje się pomiędzy centrum a os. Polnym, w obrębie al. Niepodległości oraz ulic Bolesławieckiej, Parkowej i linii kolejowych prowadzących do Polkowic i Gwizdanowa. Ma niewielką powierzchnię 1,5 ha i stanowi regularne założenie rabatowo-alejowe, usytuowane na miejscu dawnego cmentarza. W parku możemy podziwiać interesujące obiekty dendroflory, w tym grupę żywotników zachodnich, które zostały objęte ochroną jako zbiorowy pomnik przyrody.

SKWER IM. TADEUSZA ZASTAWNIKA

Skwer im. Tadeusza Zastawnika zajmuje powierzchnię około 5 ha. Otoczony jest ulicami Lotników, Konstytucji 3 Maja oraz al. Kaczyńskiego, a od zachodu graniczy z torami kolejowymi. To popularne miejsce wypoczynku i rekreacji oferuje różne atrakcje. Na jego terenie znajdują się korty tenisowe, stoły do ping-ponga, place zabaw z piaskownicami dla najmłodszych oraz niedawno wybudowane nowoczesne dwa pumptraki (jeden dla młodszych dzieci) i skatepark. Jest także boisko do koszykówki.

PARK SOLIDARNOŚCI

Park Solidarności jest niewielki, zajmuje powierzchnię ok. 1 ha i stanowi zaciszny urokliwy zakątek miasta. Obejmuje tereny ograniczone ul. Marii Skłodowskiej-Curie, linią kolejową do Polkowic i linią kolejową do Gwizdanowa. Na jego terenie znajduje się plac zabaw oraz staw, regularnie zarzbiany przez Polski Związek Wędkarski. Jest on szczególną atrakcją dla amatorów wędkowania. Staw zamieszkują także kaczki krzyżówki, będące źródłem radości, zwłaszcza dla najmłodszych dzieci.

PARK JESIONOWY

Park Jesionowy rozciąga się na terenach os. Polnego, a jego granice wyznaczają al. Niepodległości, ul. Hutnicza oraz ul. Jodłowa, zajmując pagórkowatą powierzchnię ponad 5 ha. Park jest stosunkowo nowym założeniem. W związku z tym liczne zadrzewienia, w większości z przewagą młodych jesionów, nie osiągnęły jeszcze dużych rozmiarów. Jednak w słoneczne dni ich cień zapewnia spacerującym wytchnienie i relaks. Oprócz drzew, w parku Jesionowym jest wiele ozdobnych nasadzeń. Przez park przebiega ścieżka rowerowa, a tuż obok znajduje się ogrodzone boisko, na którym można uprawiać różne sporty.

PARK IM. JANA PAWŁA II

Park usytuowany jest na os. Ustronie IV, pomiędzy ulicami Jana Pawła II a Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. W parku, oprócz alejek i różnorodnej roślinności, znajduje się kilka placów zabaw oraz siłownia plenerowa. Obok przebiega droga rowerowa, która prowadzi do Obory. Choć park ten jest jednym z najmniejszych założeń parkowych w Lubinie, atrakcyjne usytuowanie czyni go popularnym miejscem wśród okolicznych mieszkańców. Dodatkowo, miasto planuje jego poszerzenie i stworzenie parku zdrojowego.

ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA DOLINA ZIMNICY

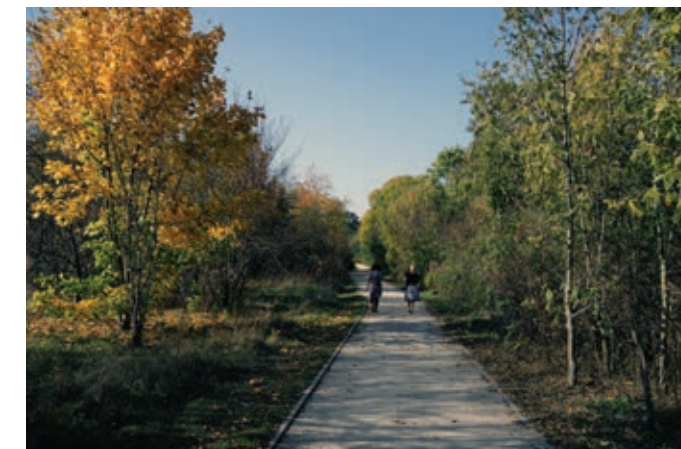
Ścieżka prowadzi przez Dolinę Zimnicy, gdzie można spotkać różne ekosystemy leśne i porolne. To ulubione miejsce rowerzystów i spacerowiczów.

Gmina miejska Lubin zrealizowała projekt „Budowa edukacyjnej ścieżki przyrodniczej z elementami ochrony bioróżnorodności w Dolinie Zimnicy – Etap I”. Projekt, współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego, miał na celu zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Pierwszy etap budowy obejmował obszar zespołu krajobrazowo-przyrodniczego Doliny Zimnicy.

Dolina Zimnicy, dzięki pobliskiemu zbiornikowi wodnemu, charakteryzuje się siedliskami leśnymi i łąkowymi zarówno suchymi, jak i wilgotnymi. To zróżnicowanie sprzyja obfitości cennych gatunków roślin i zwierząt, co predestynuje obszar do ochrony oraz dodatkowego wykorzystania jego walorów. Ścieżka łączy potencjał edukacyjny z ideą ochrony doliny rzeki, a w ramach projektu stworzono infrastrukturę edukacyjną, w tym stanowiska dydaktyczne i elementy poprawiające warunki siedliskowe.

Trasa rozpoczyna się przy skrzyżowaniu ulic Granitowej i Hutniczej. Prowadzi wzdłuż al. Niepodległości, a następnie biegnie w północno-zachodnim kierunku, mijając ogródki działkowe. Dalej krawędzią Doliny Zimnicy, porośniętą drzewami, w tym jesionem wyniosłym, wierzbą kruchą i dębem szypułkowym. Po kilkudziesięciu metrach ścieżka dosięga lasu, gdzie na obrzeżu rośnie okazała topola. Potem skręca w prawo, prowadząc do lasu olszowego.

Poza ekosystemami leśnymi, występują tutaj także ekosystemy, które powstały w wyniku dawniej prowadzonej, a obecnie zaprzestanej, działalności rolniczej. Ponieważ ziemia w Dolinie Zimnicy nie jest obecnie uprawiana, te ekosystemy mają charakter odłogów oraz nieużytkowych łąk i pastwisk, na których zachodzi proces sukcesji ekologicznej.

PARK LEŚNY MUZEUM HISTORYCZNE W LUBINIE

Park Leśny to przestrzeń służąca do odpoczynku, zabawy i rekreacji, zajmująca ok. 27 hektarów przy ul. Gajowej. Nazywany „zielonymi płucami miasta”, wyróżnia się bogatym i różnorodnym drzewostanem, będącym schronieniem dla wielu ptaków. W badaniach przeprowadzonych przez miasto stwierdzono, że zamieszkuje ich tu co najmniej 50 gatunków, a okresowo nawet do 100. Wśród nich są sowy uszatki, puszczyki, kosy i sójki zwyczajne, krętogłowy zwyczajne, drozdy śpiewaki, muchołówki szare, raniuszki zwyczajne, dzięcioły duże, dzięcioły czarne czy kowaliki zwyczajne.

Centrum rekreacji stanowi park linowy zawieszony na wysokości 13 metrów, z dwiema trasami o łącznej długości 260 metrów. Dla najmłodszych przygotowano dodatkowe atrakcje, takie jak drewniany krokodyl, ruchomy tor przeszkód oraz dużą piaskownicę. W południowej części można poćwiczyć na siłowni plenerowej.

W parku znajdują się iluminacje świetlne, które przedstawiają m.in. figury wojów słowiańskich, dodając uroku wieczornym spacerom. Aktualnie jest ich już 15. W ramach atrakcji, okresowo oświetlany jest także park liniowy oraz wiele drzew.

Park Leśny to nie tylko przestrzeń sprzyjająca obcowaniu z naturą i rekreacji, ale także miejsce nauki historii. Na co dzień można tam zwiedzać wystawy stałe (również z przewodnikiem), a okresowo organizowane są ekspozycje czasowe oraz wydarzenia muzealne, bowiem od 2018 roku park jest pod zarządem Muzeum Historycznego w Lubinie.

Park Leśny wyróżnia się nie tylko walorami przyrodniczymi, ale też bogatą historią. Na jego terenie znajduje się zabytkowa strzelnica artyleryjska – zespół murowanych i ziemnych budowli, które niegdyś służyły wojskowym ćwiczeniom. Historia tego miejsca sięga lat 30. XX wieku, kiedy w Lubinie stacjonował niemiecki pułk kawalerii, przekształcony w dywizję pancerno-motorową. Do 1945 roku obiekty były użytkowane przez niemieckie jednostki wojskowe, a następnie przejęte przez wojska radzieckie. Obecnie strzelnica została zaadaptowana przez muzeum, które organizuje tu wystawy.

W parku dominuje sosna zwyczajna, gatunek wiecznie zielonego drzewa, jednak rzadko spotyka się tak okazałe osobniki, jak tutaj. Skupisko sosen stanowi charakterystyczny element zwartego drzewostanu parkowego. Nie brakuje też takich gatunków drzew, jak czeremcha amerykańska, robinia akacjowa i dąb szypułkowy.

Charakterystycznym elementem krajobrazu są wieńcówki. Najczęściej występującym gatunkiem jest wieńcówka pospolita. Spacerując parkowymi alejami można je spotkać niemal na każdym kroku.

Wydarzenia muzealne organizowane w parku integrują lokalną społeczność oraz przyciągają gości spoza regionu.

W minionym roku park odwiedziło ok. 350 tys. osób.

Pracownicy Muzeum Historycznego przez cały rok zajmują się utrzymaniem i ochroną całego terenu. Dbają też o infrastrukturę parku linowego oraz o bezpieczeństwo użytkowników.

Wstęp do parku i jego atrakcji jest bezpłatny.

OGRÓD ZOOLOGICZNY W LUBINIE

Ogród Zoologiczny w Lubinie (daw. park Wrocławski) jest największym i najcenniejszym założeniem parkowym w mieście. Rośnie tu aż 15 pomników przyrody. Oprócz starodrzewia, znaczną część terenu zajmuje biotop o charakterze łągowym, który sprzyja bytowaniu dziko żyjących zwierząt, zwłaszcza ptaków. Jest to wspaniałe miejsce do obserwacji przyrody.

W 2014 roku – na terenie zrewitalizowanego w latach 2013–2014 parku Wrocławskiego – powstał Ogród Zoologiczny w Lubinie. Zakładanie i organizację zoo powierzono dr. Markowi Zawadce, który do końca czerwca 2017 roku pełnił funkcję dyrektora. Następnie zarządzanie zoo objęła Agata Bończak, która sprawuje tę rolę do dziś.

Główną misją lubińskiego zoo jest ochrona zwierząt zagrożonych wyginięciem. Na 15-hektarowym terenie zamieszkuje ponad 60 gatunków ptaków, w tym największa w kraju kolekcja bażantów, bociany, ptaki drapieżne, żurawie oraz zwierzęta udomowione, w tym 10 ras rodzimych. W 2024 roku powstał nowy wybieg dla żubrów, a nowością lat 2024–2025 są terraria dla gadów, płazów i bezkręgowców.

Na co dzień jednostka oferuje zajęcia dydaktyczne o tematyce przyrodniczej. Ponadto organizuje cykliczne wydarzenia, warsztaty oraz wycieczki przybliżające życie roślin i zwierząt.

Oprócz funkcji ochronnej i dydaktycznej, ogród zapewnia przestrzeń do rekreacji. Odwiedzający mogą korzystać z dużego placu zabaw z fontanną, altan rekreacyjnych, a także boiska do siatkówki. Interesującym terenem jest Szlak Zwierząt Wymarłych z pełnowymiarowymi figurami prehistorycznych stworzeń, takimi jak triceratops, brachiozaur czy tyranozaur, a także figury wymarłych ssaków – mamuta włochatego, jelenia olbrzymiego oraz tygrysa szablozębnego.

Lubińskie zoo jest otwarte codziennie, a wstęp do niego jest bezpłatny. Co roku przyciąga ponad 600 tys. odwiedzających.

INWESTYCJE, KTÓRE ZMIENIŁY OBLICZE MIASTA

W ciągu 35 lat Lubin zrealizował liczne cele rozwojowe, wyróżniając się wśród innych miast regionu. Stacja paliw Statoil była jedną z pierwszych w Polsce, a supermarket Real, otwarty w listopadzie 1997 roku, był największą inwestycją tego typu w kraju. Z biegiem czasu powstały kolejne obiekty handlowe, takie jak Tesco (obecnie znajduje się tam park handlowy Big Lubin), Obi, Lidl i wiele innych. W Lubinie otwarto też pierwszą restaurację McDonald's w mieście poniżej 100 tys. mieszkańców, co stanowiło istotny krok w strategii ekspansji sieci w Europie Wschodniej.

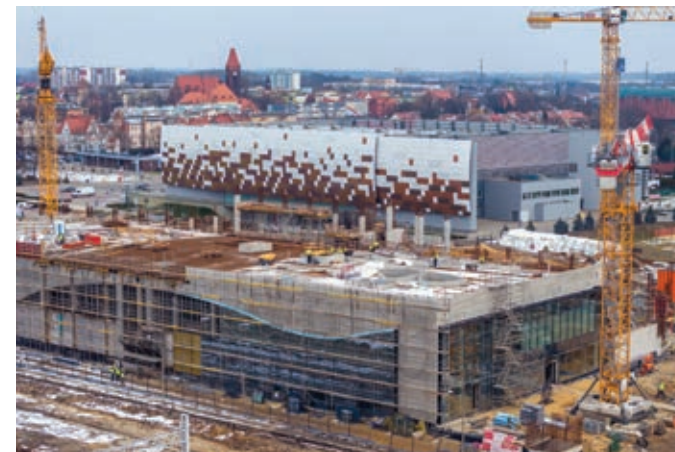
Wiele ze zrealizowanych projektów miało nowatorski charakter i wskazywało kierunki rozwoju, także w regionie. Choć dziś są niemal niewidoczne i stanowią część codzienności, w przeszłości były fundamentem dla przyszłych inwestycji, kreując mapę atrakcyjnych miejsc.

- Od 1990 roku przeprowadzono wiele ważnych inwestycji infrastrukturalnych oraz komunikacyjnych, które umożliwiły rozwój nowych osiedli, m.in. w rejonach ul. Asnyka, Małomic, Zalesia (2006) oraz niedawno powstałego Polesia (2022). Nowe, liczące niemal 15 ha osiedle, posiada 6 km dróg i 8 km kanalizacji, a także oświetlenie i ścieżki rowerowe.
- Inicjatywa mieszkańców w handlu rosła wraz z rozbudową gospodarki rynkowej. Po rozkwicie drobnego handlu na ul. Tysiąclecia, miasto szybko stworzyło targowisko „Skorpion”, między ulicami Mikołaja Kopernika i gen. Władysława Sikorskiego, które funkcjonowało do 2003 roku. Po jego likwidacji, handlowcy przenieśli się do obiektów przy ul. Armii Krajowej, a w maju 2009 roku na miejscu dawnego bazaru otwarto Cuprum Arena – projekt zrealizowany przez inwestorów krajowych oraz lokalnych.
- Szkoła Podstawowa nr 4, której budowa została przejęta od wojewody legnickiego, została zakończona i nowocześnie wyposażona, by od 1 września 1993 roku rozpocząć działalność jako rezultat pierwszej samorządowej inwestycji w oświatę w województwie legnickim.
- W 1995 roku podjęto decyzję o odbudowie południowej części rynku, zniszczonej w latach 70. XX wieku. Trzy lata później do użytku oddano zespół stylowych kamieniczek.

- Centrum Kultury „Muza” potrzebowało pilnych remontów oraz modernizacji. Prace remontowe przeprowadzono w dwóch etapach w latach 1998 i 1999.
- Hala widowiskowo-sportowa, oddana do użytku w 2014 roku, zrewolucjonizowała organizację imprez masowych i sportowych w Lubinie, wprowadzając miasto na czołową pozycję w kraju.
- W czerwcu 2016 roku otwarto nowo wybudowany kompleks basenów rekreacyjno-sportowych przy hali Regionalnego Centrum Sportowego. Znajdował się tu drugi w Polsce basen, wyposażony w filtry ciśnieniowe z ziemią okrzemkową. W 2018 roku rozpoczęto rozbudowę obiektu o wodny plac zabaw dla dzieci.
- Z inicjatywy prezydenta Roberta Raczyńskiego, w lutym 2020, rada miejska powołała samorządową spółkę – Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. Jesienią tego samego roku rozpoczęto budowę nowoczesnego kompleksu, a pacjentów w tymczasowej przychodni przy ul. Marii Konopnickiej zaczęto przyjmować już od października.
- Na kwietniowej sesji w 2023 roku radni miejscy wyrazili zgodę na włączenie się miasta do budowy Dolnośląskiej Cyklostrady przebiegającej przez Lubin (odcinek Trasa Miedziana). Zaangażowanie miasta obejmie udzielenie wsparcia finansowego na opracowanie dokumentacji projektowej dla tej trasy. Całość będzie miała 11 odcinków o łącznej długości 1809 km, a Trasa Miedziana, przebiegająca między Przemkowskim Parkiem Krajobrazowym a Doliną Baryczy – 108 km.

- W maju 2023 roku zakończono modernizację oświetlenia ulicznego w mieście. W miejsce starych opraw zamontowano prawie 6 tys. nowych, energooszczędnych lamp wykorzystujących technologię LED. Nowe oprawy umieszczono na nowych słupach oświetleniowych, które zostały połączone w nową sieć. Projekt ten był jednym z największych tego typu w kraju, przyczyniając się do poprawy efektywności energetycznej (zapotrzebowanie energii na oświetlenie spadło o 62%) oraz zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców.
- Na terenie przy ul. Kolejowej, obok hali, w sierpniu 2023 roku rozpoczęła się budowa nowoczesnego aquaparku. W jego skład wejdą m.in. baseny, zjeżdżalnie, niecki solankowe oraz staw do morsowania zimą. Dodatkowo powstanie duża część rehabilitacyjna. Oficjalna nazwa tego obiektu to Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji i Rekreacji.
- W sierpniu 2024 roku rozpoczął się pierwszy etap budowy nowoczesnego Centrum Przesiadkowego, w skład którego wejdą: węzeł kolejowy i autobusowy, dworzec wschodni dla autobusów oraz parkingi. Projekt ten ma na celu usprawnienie komunikacji w mieście oraz poprawę połączeń Lubina z sąsiadującymi miejscowościami.
- W miejscu starego stadionu Regionalnego Centrum Sportowego, we wrześniu 2024 roku, do użytku oddano Centrum Lekkoatletyczne – jeden z dwóch tego typu obiektów w Polsce z pełnowymiarowym boiskiem trawiastym, torami z nawierzchni syntetycznej i urządzeniami lekkoatletycznymi. Nowy obiekt z pewnością wzmocni pozycję miasta jako miejsca rozwoju sportu.

KALENDARIUM LUBIN 1990–2025

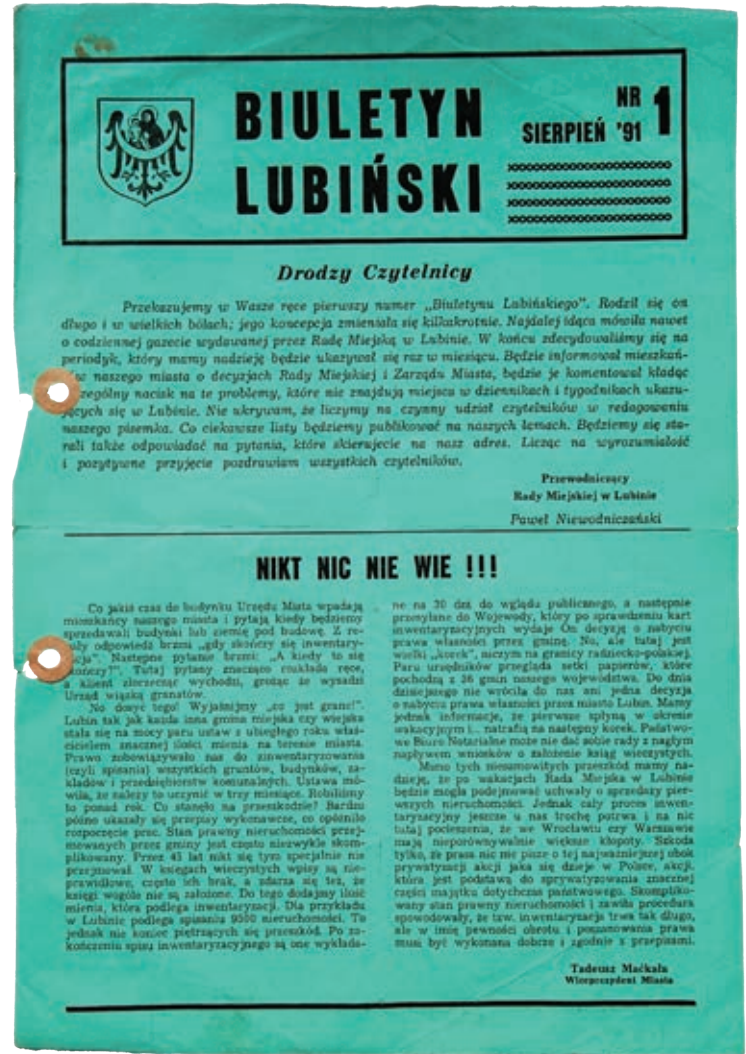
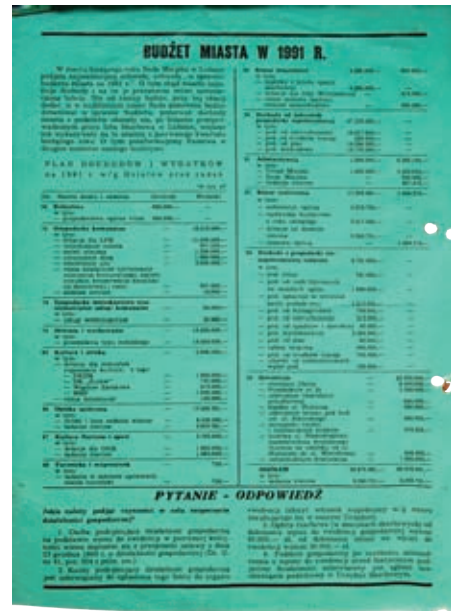
1990

- 27 maja** gmina miejska Lubin uzyskała osobowość prawną.
Odbły się pierwsze wybory samorządowe
- 7 czerwca** Robert Raczyński został prezydentem, a Paweł Niewodniczański przewodniczącym rady miejskiej
- 1 lipca** Spółdzielnię Mieszkaniową Zagłębia Miedziowego podzielono na pięć mniejszych spółdzielni
- 27 sierpnia** funkcjonowanie rozpoczął Urząd Rejonowy (działał do 31 grudnia 1998 roku).
Pierwszym kierownikiem była Wiesława Bugiel
- 1 września** inauguracja pierwszej niesamorządowej placówki – Społecznej Szkoły Podstawowej,
powstałej z inicjatywy Urszuli Zboruckiej, przy wsparciu Społecznego Towarzystwa Oświatowego
- 1 grudnia** powstała lubińska filia Fundacji im. Brata Alberta
- 4 grudnia** działalność rozpoczęła noclegownia dla osób bezdomnych
- 17 grudnia** rada miejska podjęła uchwałę o zmianie herbu miasta Lubina

MIASTO LUBIN

- 1 stycznia** lubiński Oddział PTTK przyjął nazwę Zagłębie Miedziowe i rozpoczął samodzielną działalność
- 1 lutego** utworzono Dzienny Ośrodek Adaptacyjno-Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
- 17 maja** prezydent miasta powołał Straż Miejską (która wcześniej funkcjonowała w oparciu o ustawę o Policji z 6 kwietnia 1990)
- czerwiec** działalność rozpoczął Cuprum Bank z kapitałem akcyjnym 50 mld zł. Podział udziałów w banku: Polska Miedź (42 proc.), Bank Handlowy S.A. (30 proc.), gmina miejska Lubin (25 proc.) oraz gmina miejska Głogów (3 proc.)
- 1 sierpnia** ukazał się pierwszy numer „Biuletynu Lubińskiego”, w którym Wydział Spraw Komunalnych umieszczał informacje istotne dla mieszkańców Lubina
- 31 sierpnia** podpisano porozumienie pomiędzy wojewodą legnickim a prezydentem Lubina w sprawie powierzenia prezydentowi funkcji zarządcy dróg krajowych i wojewódzkich na terenie miasta
- 12 września** Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi (przedsiębiorstwo państwowe) stało się jednoosobową spółką Skarbu Państwa i przyjęło nazwę KGHM Polska Miedź S.A.
- 29 paź.** z inicjatywy ks. Piotra Dziubczyńskiego w Lubinie powstało Salezjańskie Centrum Sportowe „Amico”
- 4 listopada** do życia powołano Agencję Rozwoju Regionalnego „Arleg” w Legnicy, miasto Lubin było jej współzałożycielem oraz akcjonariuszem

lutym	utworzono Zakład Drogowy działający przy Urzędzie Miejskim
4 majam	Dom Dziennego Pobytu „Senior” rozpoczął swoją działalność
28 majam	Nagrodę Miasta Lubina otrzymał Stanisław Śnieg (zm. 2019), współtwórca lubińskiej „Solidarności”, autor książki „Alarm dla miasta Lubina” o wydarzeniach z sierpnia z 1982 roku
1 lipcam	rozpoczęto eksploatację nowego wysypiska komunalnego
31 sierpniam	odsłonięto pomnik Ofiar Pamięci Lubina '82
15 wrześniam	rada miejska podjęła uchwałę w sprawie zmian ulic w obszarze miasta (ul. Lenina otrzymała nazwę Bankowej, 22 lipcam – Sybiraków, Marcelego Nowotki – Śląska, Janka Krasickiego – Ignacego Krasickiego, Karola Świerczewskiego – Sudecka, Armii Czerwonej – Armii Krajowej, ulice Aleksandra Zawadzkiego, Ignacego Paderewskiego, Hanki Sawickiej – Księcia Ludwika, Wincentego Pstrowskiego – Kazimierza Wielkiego oraz ulicy noszącej do tej pory nazwę 11 lutego nadano imię Stanisława Staszica)
16 wrześniam	powstała spółka „Interferie”
31 grudniam	po raz pierwszy dla mieszkańców Lubina na rynku zorganizowano Zabawę Sylwestrową

- 1 stycznia

działalność rozpoczęło Przedsiębiorstwo Systemów Komputerowych i Telekomunikacji CUPRUM 2000 Sp. z o.o. (późniejsza Telefonía Dialog)
- 1 kwietnia

w stan likwidacji prywatyzacyjnej postawiono Lubińskie Przedsiębiorstwo Komunalne
- 14 kwietnia

„Biuletyn Lubiński” stał się oficjalnym pismem rady miejskiej w Lubinie
- 1 maja

w wyniku restrukturyzacji Lubińskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, powstały Zakłady Zieleni Miejskiej i Usług Komunalnych „ILEX” Sp. z o.o. oraz Remontowo-Budowlany „DEKMAL” Sp. z o.o.
- 27 maja

laureatem Nagrody Miasta Lubina został Jan Biliński, autor wielu prac o Lubinie i ziemi lubińskiej
- 22 czerwca

rada miejska powołała do życia spółkę akcyjną pod nazwą Lubińskie Parkingi Miejskie
- czerwiec

skończył się remont dwóch bardzo ważnych dla układu komunikacyjnego miasta obiektów mostowych w ciągu ul. Bema, nad linią kolejową PKP oraz nad drogą nr 3
- 28 lipca

powstała Telewizja Regionalna województwa legnickiego w Lubinie
- 1 września

do użytku oddano pierwszą samorządową szkołę – Szkołę Podstawową nr 4 przy ul. Marii Konopnickiej
- 1 listopada

działalność rozpoczęły – utworzone w wyniku restrukturyzacji Lubińskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego – Zarząd Cmentarzy Komunalnych oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
- 30 listopada

w auli Technikum Górniczego odbył się uroczysty wernisaż Pierwszego Barbórkowego Przeglądu Plastyki Artystycznej ‘93
- 28 grudnia

rada miejska powołała Izbę Wytrzeźwień jako jedną z jednostek Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień

- 1 stycznia** utworzono Miejski Impresariat Kultury
- 16 kwietnia** pani Halinie Brodowskiej z Kazachstanu, którą zaproszono do osiedlenia się w Lubinie, uroczyście wręczono dowód osobisty oraz poświadczono obywatelstwo polskie
- 30 kwietnia** zlikwidowano Dom Kultury „Żuraw”, przy którym w latach 1978–1991 roku działał Teatr Lalki i Aktora „Świerszcz”
- 14 maja** rada miejska wprowadziła zakaz palenia tytoniu we wiatkach komunikacji miejskiej

zmiana nazwy Dom Kultury Zagłębia Miedziowego na Centrum Kultury „Muza” (w styczniu zakończono pierwszy etap remontu i oddano część zmodernizowanego budynku, m.in. salę kinową z 404 miejscami)
- 10 czerwca** laureatem Nagrody Miasta Lubina został Szymon Kanigowski, emerytowany nauczyciel wychowania fizycznego, pierwszy trener piłkarzy ręcznych
- 25 czerwca** utworzono Lubińską Spółkę Inwestycyjną Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwo Lotnicze Sp. z o.o., którego misją było m.in. zorganizowanie lotniczej komunikacji lokalnej
- 1 września** zorganizowano pierwsze obchody Dni Lubina

- 15 stycznia** w mieście otwarto pierwszą restaurację McDonald's McDrive
- 6–7 marca** Lubin był organizatorem Regionalnej Konferencji Porozumienia Miasta Bez Barrier
- 24 marca** uruchomiono oficjalny serwis informacyjny WWW (ok. 200 stron w trzech językach: polskim, angielskim, niemieckim) dostępny pod adresem (URL) <http://www.um.lubin.pl>
- kwiecień** rozpoczęto budowę lubińskiego hospicjum „Palium”
- 26 maja** Waldemar Dolecki, dyrektor MDK, trener taekwondo, organizator czasu wolnego dzieci i młodzieży, otrzymał Nagrodę Miasta Lubina
- 10 lipca** przeprowadzono prywatyzację KGHM i wejście spółki na giełdy papierów wartościowych w Warszawie i Londynie. Skarb Państwa sprzedał 65,7 mln spośród 200 mln akcji spółki. Inwestorzy indywidualni mogli kupować akcje spółki po 19 zł, a inwestorzy instytucjonalni po 21 zł
- 1 października** Przedsiębiorstwo Systemów Komputerowych Telekomunikacji CUPRUM 2000 Sp. z o.o. rozpoczęło oferowanie mieszkańcom Lubina dostępu do sieci Internet
- 11 listopada** udostępniono kręgielnię – najnowocześniejszy wówczas obiekt tego typu w Polsce
- 28 listopada** pojawił się Real – pierwszy hipermarket w mieście

- 3 lutego** przy sprzedaży mieszkań komunalnych wprowadzono bonifikatę w wysokości 90% ceny
- 28 kwietnia** Legnicką Specjalną Strefę Ekonomiczną rozszerzono o tereny gminy miejskiej Lubin i przystąpiono do spółki zarządzającej tą strefą
- 25 maja** Zofia Pieñowska, wieloletnia dyrektorka I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika, została laureatką Nagrody Miasta Lubina
- 15 czerwca** rada miejska podjęła uchwałę o utworzeniu Lubińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego
- 1 września** 50-lecie I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika
- 13 listopada** Dariusz Milka został prezydentem miasta, natomiast wiceprezydentami Mariusz Duży i Zdzisław Kozicki
- zakończono wdrażanie systemu GPS monitorującego komunikację miejską
 - do użytku oddano odbudowane kamieniczki w południowej części rynku

114

1 stycznia	powstał powiat lubiński, który swoim zasięgiem objął miasto Lubin, miasto i gminę Ścinawa, gminę Lubin, gminę Rudna
25 stycznia	Urząd Miejski w Lubinie oraz KGHM Polska Miedź S.A. podpisały porozumienie o współpracy – Partnerstwo: Lubin – Polska Miedź
8 lutego	na stanowisko III wiceprezydenta powołano Krzysztofa Szczepaniaka
8 czerwca	prezes KGHM Polska Miedź Stanisław Siewierski otrzymał Nagrodę Miasta Lubina
2–8 września	podpisano listy intencyjne dotyczące przyszłego partnerstwa z miastami Böblingen, Hof, powiatem Rhain-Lahn
25 września	zakończono remont drugiej części jednego z najnowocześniejszych obiektów kultury w Polsce – Centrum Kultury „Muza”
2 grudnia	powstała Unia Miast Miedziowych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz miast: Lubina – prezydent Dariusz Milka, Głogowa – prezydent Zbigniew Rybka oraz burmistrz Polkowic – Emilian Stańczyszyn
13 grudnia	w Lubinie odbyło się spotkanie Forum Prezydentów Miast Dolnośląskich: Bolesławca, Głogowa, Jeleniej Góry, Legnicy, Lubina, Świdnicy, Wałbrzycha i Wrocławia

- 7 stycznia** zmarł Jan Biliński, znany jako „kronikarz miejski”
- 29 lutego** utworzono Centrum Informacji Europejskiej przy Szkole Podstawowej nr 1
- 30 maja** laureatem Nagrody Miasta Lubina został ks. Kazimierz Pracownik, proboszcz parafii pw. Matki Boskiej Częstochowskiej
- 2 czerwca** Roman Sadowski został prezydentem miasta, wiceprezydentami – Zofia Heksel, Daniel Cyganowski i Wojciech Trzeciak
- 10 czerwca** konsekrowano nowo zbudowany kościół pw. św. Jana Bosko
- 25 lipca** Lubin przystąpił do stowarzyszenia „Dolny Śląsk w Unii Europejskiej”
- 30 września** podczas „Wieczoru Kulturalnego” w restauracji Lutnia, podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy Miejskim Impresariatem Kultury, Młodzieżowym Domem Kultury, Zarządem „Społem” PPS oraz Stowarzyszeniem Twórców i Organizatorów Kultury STOK
- 8 grudnia** Górniczy Chór Męski przy KGHM Polska Miedź S.A. obchodził XX-lecie swojej działalności
- Tadeusz Słodczyk, lubiński lutnik, znalazł się wśród pierwszej dziesiątki finalistów podczas IX Międzynarodowego Festiwalu Lutniczego w Cremonie

24 kwietnia	na bazie Szkoły Podstawowej nr 1 utworzono Zespół Szkół Integracyjnych
30 maja	gmina Rudna przystąpiła do spółki TBS, która przekształciła się wówczas w Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (RTBS)
20 czerwca	Nagrodę Miasta Lubina otrzymał Alfred Wołczyński, emerytowany inżynier górnictwa miedzi, były działacz sportowy
12 lipca	powstała spółka LUBMED Sp. z o.o., której zadaniem było utworzenie Miejskiego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
14 lipca	uruchomiono autobusową linię nocną „N” na trasie 11 km
lipiec	do użytku oddano ścieżkę zdrowia, znajdującą się na terenie parku Wrocławskiego (14 stacji, 1500 m długości)
sierpień	Dolnośląska Fabryka Instrumentów Lutniczych zakończyła produkcję. Rozpoczął się proces likwidacyjny trwający do 2005 roku
27 września	miasto Charleroi z prowincji Hainaut uznano za partnerskie miasto gminy miejskiej Lubin
30 września	do użytku oddano nowoczesną oczyszczalnię, z mechaniczno-biologicznym procesem oczyszczania

- 4 stycznia** biskup legnicki, ks. Tadeusz Rybak, ustanowił dekanat Lubin Wschód oraz dekanat Lubin Zachód
- 15 kwietnia** rozwiązano Lubińską Spółkę Inwestycyjną Sp. z o.o.
- 18 czerwca** Nagrodę Miasta Lubina otrzymała Barbara Danek, założycielka i choreografka dziecięcego Zespołu Piosenki i Tańca „Gwarkowie”
- 5 września** w sali konferencyjnej KGHM odbyła się polsko-niemiecka sesja naukowa, na której zaprezentowano referaty dotyczące historii Lubina, regionu oraz wspólnego dziedzictwa kulturowego
- oficjalnie otwarto Muzeum Ziemi Lubińskiej, zorganizowane przez Stowarzyszenie Towarzystwo Miłośników Ziemi Lubińskiej, na terenie szybu „Bolesław”
- 1 października** inauguracja pierwszej niepaństwowej szkoły wyższej – Uczelni Zawodowej Zagłębia Miedziowego
- 19 listopada** Robert Raczyński został prezydentem miasta, a Paweł Niewodniczański przewodniczącym rady miejskiej
- 18 grudnia** z inicjatywy prezydenta w Urzędzie Miasta odbyło się spotkanie wójtów, burmistrzów i prezydentów z byłego województa legnickiego oraz powiatu górowskiego

- w Centrum Kultury „Muza” otwarto drugą salę kinową, do końca roku kino odwiedziło ponad 160 tys. widzów
- Starostwo Powiatowe otrzymało pozytywną opinię Komisji Heraldycznej oraz ministra spraw wewnętrznych i administracji na wprowadzenie herbu i flagi powiatu lubińskiego

- 8 czerwca** w wyniku prywatyzacji Państwowej Komunikacji Samochodowej powstało Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Lubinie S.A.
- 10 czerwca** Zdzisław Francuz, współzałożyciel i dyrygent Górniczego Chóru Męskiego, został laureatem Nagrody Miasta Lubina
- 10 grudnia** pojawiło się pierwsze wydanie bezpłatnej gazety „Wiadomości Lubińskie”
- 12 grudnia** zawieszono kolejowy ruch pasażerski oraz pracę kasy biletowej na dworcu Lubin Górniczy

- MPWiK pozyskało najwyższą dotację na Dolnym Śląsku w wysokości 21,5 mln zł z Unii Europejskiej w ramach programu ZPORR

styczeń	po kilkumiesięcznej przerwie w sieci UPC ruszył program miejski Telewizji Kablowej Lubin (TKL)
27 kwietnia	45-rocznica utworzenia Przedsiębiorstwa Budowy Kopalń Rud Miedzi (obecna PeBeKa)
31 maja	Nagrodę Miasta Lubina odebrał Edward Rippel, społecznik, wieloletni prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Lubińskiej oraz Stowarzyszenia Transplantacji Serca i Fundacji „Zdrowe Serce”
31 sierpnia	w ramach uroczystych obchodów 25. rocznicy podpisania porozumień sierpniowych odbyła się I edycja Festiwalu Muzyka z Oblężonego Miasta
wrzesień	MPWiK rozpoczęło roboty budowlane na os. Zalesie
20–22 paź.	w Centrum Kultury „Muza” odbył się ostatni Ogólnopolski Festiwal Piosenki Francuskiej
grudzień	hospicjum lubińskie, jako oddział Zespołu Opieki Zdrowotnej przy ul. gen. Józefa Bema, przyjęło pierwszych pacjentów

- 23 marca** z okazji 50. rocznicy odkrycia złóż miedzi w Lubinie odbyły się uroczyste obchody
- maj** praca Katarzyny Myszkowskiej, ówczesnej maturzystki I LO, pt. „216,7 – Historia Grzybowej Góry” została najwyżej oceniona spośród 10 prac konkursowych w kraju, w konkursie „Poznajemy Ojcowiznę”
- 17 lipca** wrocławski sąd apelacyjny wydał skazujący wyrok, w toczącym się po raz czwarty procesie, byłych milicjantów odpowiedzialnych za pacyfikację manifestacji 31 sierpnia 1982 roku w Lubinie
- 30 sierpnia** odbyła się konferencja naukowa pt. „XXV Rocznic Zbrodni Lubińskiej”, konferencję otworzył ówczesny prezes rady ministrów
- 31 sierpnia** w uroczystych obchodach 25. rocznicy Zbrodni Lubińskiej udział wziął Prezydent RP Lech Kaczyński
- 30 września** podpisano umowę na budowę nowego stadionu Zagłębia Lubin
- 5 października** odbyły się I Lubińskie Targi Pracy

HISTORIA ZBRODNI LUBIŃSKIEJ

31 sierpnia 1982 roku, w ostatni dzień wakacji, po godzinie 15.00, mieszkańcy Lubina zaczęli gromadzić się na ulicach, aby pokojowo protestować przeciwko władzy i domagać się wolności oraz uwolnienia internowanych. Podobne wydarzenia miały miejsce w wielu miastach Polski, gdzie ludzie wspominali podpisane dwa lata wcześniej Porozumienia Sierpniowe. Niestety, tylko w Lubinie ten dzień zakończył się tragedią – od kul milicji i ZOMO zginęły trzy osoby, a kilkadziesiąt zostało rannych.

Co roku, 31 sierpnia, Lubin upamiętnia poległych za wolność.

UROCZYSTE OBCHODY/DUMNI Z RODZICÓW

W 2007 roku, w ćwierć wieku po Zbrodni Lubińskiej, odbyły się wyjątkowe uroczystości z udziałem Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, parlamentarzystów, amerykańskich kongresmenów, związkowców, samorządowców, dostojników kościelnych oraz mieszkańców. Pod pomnikiem Pamięci Ofiar Lubina '82 oddano hołd ofiarom stanu wojennego.

Prezydent Kaczyński wyróżnił odwagę mieszkańców Lubina, podkreślając ich opór wobec komunistycznej władzy i jego wpływ na dzisiejszą rzeczywistość. Rodzinom poległych oraz uczestnikom walki o wolność wręczył odznaczenia państwowe za odwagę. Sejmik Województwa Dolnośląskiego, na wniosek „Solidarności” Zagłębia Miedziowego, przyznał tytuł Honorowego Obywatela Dolnego Śląska zamordowanym Michałowi Adamowiczowi, Mieczysławowi Poźniakowi i Andrzejowi Trajkowskiemu.

Uroczystości miały międzynarodowy charakter, wyrażając solidarność z osobami walczącymi o wolność, w tym z Kubą. 31 sierpnia 2007 roku w Lubinie amerykańscy kongresmeni kubańskiego pochodzenia i kubańscy dysydenci podpisali „Porozumienie na Rzecz Demokracji na Kubie”.

Obchody rozpoczęły się 30 sierpnia konferencją naukową „Lubin i Zbrodnia Lubińska 82” w Centrum Kultury „Muza”, z udziałem premiera. Następnie zaprezentowano pierwszą część wydawnictwa „Zbrodnia Lubińska 1982. Dokumenty” pod red. Pawła Piotrowskiego i Marka Zawadki. Tego samego dnia o 20:00 rozpoczął się Festiwal „Muzyka z Oblężonego Miasta”, podczas którego na lubińskich błoniach wystąpiło jedenaście lokalnych zespołów, które wykonały utwory ze swojego repertuaru oraz aranżacje piosenek z lat 80., nawiązujące do wydarzeń sprzed 25 lat.

Były to: Rivendell z dziećmi ze Społecznego Ogniska Muzycznego, Izmael, Rewizja, Fix Up, Mektub, Świnka Halinka, No Mercy, THR, Naaman, Liverpool, Ultra.

31 sierpnia, po mszy w kościele pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego, Apelu Poległych pod pomnikiem pamięci Ofiar Lubina '82 oraz wręczeniu odznaczeń, odbył się drugi koncert festiwalu „To popołudnie, ten wieczór”. Program obejmował trzy części: piosenki Marka Grechuty w wykonaniu zespołu Anawa, utwory Jacka Kaczmarskiego zaprezentowane przez Strachy na Lachy oraz koncert grupy Dżem, która miała zagrać w Lubinie w dniu tragicznych wydarzeń, ale nie mogła wjechać do miasta.

ZAKAZANE PIOSENKI/MUZYKA Z OBLĘŻONEGO MIASTA

1 września na lotnisku Aeroklubu Zagłębia Miedziowego zagrano trzeci koncert, w którym wystąpiły topowe zespoły lat 80., takie jak Proletaryat, Made in Poland, Bank, Izrael, Brak, Budka Suflera z Krzysztofem Cugowskim, TSA, T. Love oraz Krzak.

Ostatni dzień festiwalu, 2 września, upłynął pod hasłem „Do wolności” i gościł zespoły NRM (Białoruś), The Ukrainians (Wielka Brytania), The Plastic People of the Universe (Czechy) oraz Misty in Roots. W ramach projektu „Zakazane piosenki” przygotowanego przez Krzysztofa „Grabieżę” Grabowskiego, wykonano 16 utworów z lat 80. przez Muńka Staszczyka, Renatę Przemyk, Tomasza Budzyńskiego oraz wokalistów z zespołów Akurat, Lao Che i Indios Bravos.

Gwiazdą wieczoru był Bob Geldof, lider The Boomtown Rats, a festiwal zakończył Lech Janerka.

WYSTAWY TOWARZYSZĄCE

W Galerii Zamkowej Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” można było oglądać fotografie Krzysztofa Raczkowiaka pt. „Lubin 31 VIII 1982”.

„Solidarność Walcząca” przy Centrum Kultury „Muza” i „Ofiary stanu wojennego” przy al. Niepodległości to wystawy przygotowane przez Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej.

Ekspozycja Centrum Kultury „Muza” pt. „Zbrodnia Lubińska 1982” znajdowała się przy pomniku Pamięci Ofiar Lubina '82.

- 14 lutego** sąd apelacyjny we Wrocławiu utrzymał wyrok skazujący na 3,5 roku więzienia byłego wicekomendanta Milicji Obywatelskiej w Lubinie
- 25 kwietnia** w Miedziowym Centrum Zdrowia uroczyście otwarto wyremontowane i nowocześnie wyposażone sale Oddziału Intensywnej Terapii i Anestezjologii oraz Przychodni Specjalistycznej
- 15 maja** wręczeniem odznaczeń oraz sesją naukową rozpoczęły się obchody 40-lecia Centrum Badawczo-Rozwojowego KGHM Cuprum
- maj** w Urzędzie Miasta uruchomiono elektroniczną skrzynkę podawczą
- 9 czerwca** oficjalnie otwarto Centrum Dystrybucji Jeronimo Martins
- 13 sierpnia** funkcjonowanie rozpoczął basen przy ówczesnym Gimnazjum nr 4 (obecnie basen Ustronie)
- październik** lubiński serwis internetowy zdobył III miejsce wśród gmin miejskich na Dolnym Śląsku w konkursie „Dolnośląska gmina – lider internetu 2007”
- 17–18 paź.** najstarsze Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika uroczyście obchodziło 60. jubileusz
- 25 paź.** lubińscy harcerze świętowali 60-lecie swojej działalności

- 18 lutego** Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego podpisała porozumienie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, dotyczące organizacji praktyk
- 26 lutego** jubileusz setnego wydania „Wiadomości Lubińskich”
- 9 maja** otwarto galerię handlową „Cuprum Arena”
- 26 paź.** przeprowadzono referendum w sprawie odwołania prezydenta Lubina, które z powodu bardzo niskiej frekwencji okazało się nieważne
- 15 grudnia** Nagrodę Miasta Lubina otrzymał zasłużony działacz podziemia solidarnościowego w Zagłębiu Miedziowym – Edward Wółtański
- 21 grudnia** PKS otworzył nowy, wyremontowany dworzec z czterema stanowiskami autobusowymi

- 21 stycznia

otwarto Filię nr 5 Biblioteki Publicznej – Multimedialną Bibliotekę „CZYTNIK” przy ul. Norwida
- 14 lutego

w Osieku odbyła się uroczysta msza święta z okazji jubileuszu 30. rocznicy powstania Górniczego Chóru Męskiego
- 2 marca

prezydent Robert Raczyński podpisał umowę na budowę obwodnicy południowej
- 15 marca

25-lecie obchodził Zespół Piosenki i Tańca „Gwarkowie” pod kierownictwem Barbary i Radosława Danków
- 19 kwietnia

mieszkańcy Lubina uczestniczyli w uroczystościach żałobnych oraz pogrzebie prezydenckiej pary za pośrednictwem ogromnego ekranu na „Wzgórzu Zamkowym”
- 10 czerwca

wernisaż i spotkanie w Galerii Jadwiga z malarką, Izą Bartosińską, która miała tego dnia 30-lecie pracy artystycznej
- 21 czerwca

40. urodziny Klubu Honorowych Dawców Krwi „Serce Górnika” przy Zakładach Górniczych Lubin
- 7 września

rada miejska ustanowiła hejnał miasta
- 16 września

w Centrum Kultury „Muza” odbyła się konferencja „XX lat Samorządu Terytorialnego w Polsce”
- 31 grudnia

z lubińskiego dworca odjechał ostatni pociąg pasażerski

8 Wiadomości Lubińskie NOWE TECHNOLOGIE 21 STYCZNIA 2010 • www.lubin.pl

NA NORWIDA POWSTAŁA NOWA BIBLIOTEKA. ZNAJDUJĄ SIĘ TU NIE TYLKO KSIĄŻKI

MULTIMEDIALNE KOŁOWANIE

W czwartek biblioteka na Norwida przyjmie pierwszych czytelników. Choć nie jest to nowa filia, lecz ta, która dotychczas znajdowała się na ulicy Budowniczych LGOM, to wypożyczalnia zupełnie zmieniła oblicze, jest o wiele nowocześniejsza.

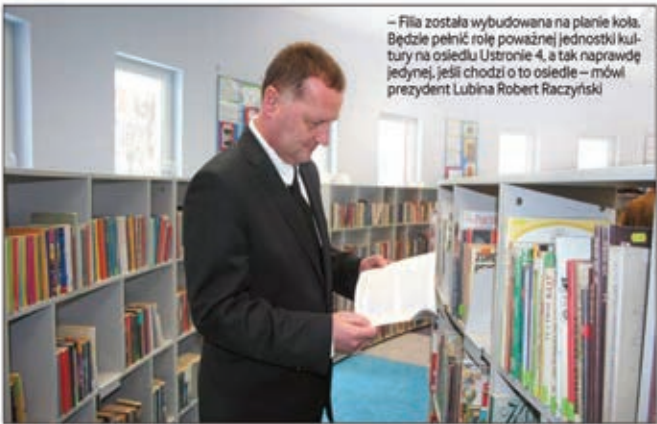
23

tysiące książek drukowanych, do tego wiele książek mówionych, płyty z muzyką, multimedia, pięć stanowisk z podłączonym internetem, a także kącik z fotelami, w którym można wygodnie usiąść i poczytać – tak wygląda biblioteka na ulicy Norwida, znajdująca się przy Szkole Podstawowej nr 14, w zupełnie nowym budynku.

– Cały księgozbiór został przeniesiony z biblioteki z ulicy Budowniczych LGOM. Zaś płyty CD z muzyką są z Pałacyku, gdzie dotychczas znajdowała się wypożyczalnia płyt – mówi Agata Krawczyńska, kierownik filii nr 5 miejskiej biblioteki, przeniesionej z Budowniczych na Norwida.

Tego miejsca nie można już nazwać wypożyczalnią książek, bo lubinianie będą mogli korzystać tu z wielu innych rzeczy. Do tego dyrektor miejskiej biblioteki w Lubinie, chce tu stworzyć miejsce spotkań, na przykład z pisarzami. Już w lutym, 3 i 10, odbędą się przedstawienia teatralne dla dzieci. Wstęp oczywiście będzie bezpłatny. – To pierwsza taka biblioteka w Lubinie. Mam nadzieję, że będzie cieszyć się popularnością – mówi dyrektor Marek Mierzejewski. – Chcemy pokazać, że biblioteka to nie tylko książki na półkach, ale i multimedia, płyty oraz wiele innych rzeczy – dodaje.

Biblioteka przyjmie pierwszych czytelników w czwartek, 21 stycznia. – Filia będzie czyn-

– Filia została wybudowana na planie koła. Będzie pełnić rolę poważnej jednostki kultury na osiedlu Ustronie 4, a tak naprawdę jedynej, jeśli chodzi o to osiedle – mówi prezydent Lubina Robert Raczyński

na od poniedziałku do piątku w godzinach 10-18, a w sobotę od 10 do 15 – dodaje Agata Krawczyńska.

– Zastosowano tu nie tylko nowe technologie, ale i nową architekturę. Filia została wybudowana na planie koła. Będzie pełnić rolę poważnej jednostki kultury na osiedlu Ustronie 4, a tak naprawdę jedynej, jeśli chodzi o to osiedle – mówi prezydent Lubina Robert Raczyński, który zwiedzał w ubiegłym tygodniu wypożyczalnię wraz z kilkoma innymi zaproszonymi przez dyrektora biblioteki gośćmi. – Zachęcam młodzież do odwiedzenia biblioteki, ale nie tylko, bo warto czytać książki mając nawet 100 lat.

Marta Czachórska

1 marca	likwidacja Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Wczesnej Terapii Uzależnień
31 marca	ukazał się dwusetny numer tygodnika „Wiadomości Lubińskie”
1 kwietnia	ponadgimnazjalne szkoły przeszły pod zarząd miasta
10 kwietnia	mieszkańcy oddalili hołd ofiarom katastrofy smoleńskiej – 96 nazwisk na symbolicznej tablicy oraz tyle samo zniczy złożono przy murze przy Wzgórzu Zamkowym
13 maja	KGHM Polska Miedź S.A. obchodziła 50-lecie. Z tej okazji odbyła się jubileuszowa sesja pod hasłem „Polska Miedź cenniejsza niż złoto”
21 maja	oficjalnie otwarto skwer przy ul. Kamiennej, nazwanego później skwerem Mistrzów, którego największą atrakcją są figury sportowców autorstwa kieleckiego rzeźbiarza – Sławomira Micka
11 paź.	radni podjęli uchwały w sprawie połączenia Ośrodka Sportu i Rekreacji z Regionalnym Centrum Sportowym (majątek OSiR przejął RCS) oraz Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” i Miejskiego Impresariatu Kultury w jedną instytucję pn. Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”
grudzień	KGHM Polska Miedź S.A., dzięki wysokiemu poziomowi produkcji srebra (1260 ton), znalazło się na pierwszym miejscu w zestawieniu World Silver Survey w 2011 roku

- 2 stycznia** działalność rozpoczęło Szkolne Schronisko Młodzieżowe
- 1 lutego** rada miejska zdecydowała o przystąpieniu gminy miejskiej Lubin do spółki KGHM Polska Miedź S.A. (kupiono 10 akcji)
- marzec** oficjalnie otwarto Warsztaty Terapii Zajęciowej „Promyk” dla niepełnosprawnych, którzy ukończyli 18. rok życia
- kwiecień** z zarządu województwa Lubin otrzymał dotację na modernizację i rewitalizację parku Wrocławskiego
- 25 maja** uroczyste do użytku oddano 3,5 kilometrową obwodnicę południową i nadano jej im. gen. Stanisława Maczka
- 2 sierpnia** rozpoczęto rozbiórkę lubińskiego dworca PKP. Na jego miejscu ma powstać nowoczesne centrum przesiadkowe
- 31 sierpnia** z okazji 30-lecia Zbrodni Lubińskiej w mieście odbyły się uroczyste obchody
- 1 września** dzięki inicjatywie Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” mieszkańcy miasta mieli okazję obejrzeć inscenizację wydarzeń z 31 sierpnia '82

12 kwietnia	prezydent Lubina Robert Raczyński, burmistrz Polkowic Wiesław Wabik oraz prezydent Głogowa Jan Zubowski podpisali deklarację utworzenia Aglomeracji Miedziowej
7 czerwca	w parku Wrocławskim pojawił się pierwszy, z kilkunastu zaplanowanych, dinozaur
14 czerwca	do użytku oddano blisko 3 km przyrodniczej ścieżki Dolina Zimnicy
12 lipca	uroczyście odsłonięto pomnik poświęcony ofiarom ludobójstwa na Kresach Wschodnich II RP
12 września	pod patronatem prezydenta Roberta Raczyńskiego odbyła się konferencja popularnonaukowa „Okupacja sowiecka 1945–1993”, która była częścią lubińskich obchodów związanych 20. rocznicą opuszczenia Polski przez wojska sowieckie
23 września	KGHM uzyskało prawo do wydobywania rudy miedzi przez kolejne 50 lat
11 paź.	w Galerii Zamkowej otwarto wystawę z grafikami jednego z największych artystów XX wieku – Pablo Picassa
6 grudnia	MPWiK Sp. z o.o. po raz dziesiąty otrzymało certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play” oraz płątinową statuetkę
11 grudnia	żłobek nr 3 zwyciężył w ogólnopolskim konkursie, zorganizowanym przez Fundację Nutrica, na stworzenie planu działania edukacyjnego, promującego zdrowe nawyki żywieniowe wśród dzieci

- 16 stycznia** otwarto drugą Multimedialną Bibliotekę „ŁĄCZNIK” przy ul. Odrodzenia
- 1 czerwca** po zakończeniu rewitalizacji, park Wrocławski oraz Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie powitały pierwszych gości
- 1 września** w Lubinie zostaje wprowadzona bezpłatna komunikacja miejska
- 10 września** dla wszystkich zainteresowanych zorganizowano drzwi otwarte (zwiedzanie i inne atrakcje) nowo wybudowanej hali widowiskowo-sportowej Regionalnego Centrum Sportowego
- 19 listopada** Robert Raczyński otrzymał 70-procentowe poparcie i tym samym wygrał wybory na prezydenta miasta
- 22 listopada** odbyło się pierwsze, z inicjatywy Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe”, spotkanie lutników i byłych pracowników Dolnośląskiej Fabryki Instrumentów Lutniczych w Lubinie
- 1 grudnia** uroczystie otwarto filię legnickiego Ośrodka Ruchu Drogowego, w którym mieszkańcy Lubina i okolic mogą zdawać egzaminy na prawo jazdy

16 kwietnia	zburzono ostatnią część starej siedziby Zagłębia Lubin
kwiecień	internet w całym mieście – zakończono prace położenia 29 km światłowodów, instalacji 30 hotspotów (urządzeń z radiowym dostępem do internetu) oraz 10 infokiosków
1 maja	funkcjonowanie rozpoczęło Centrum Innowacji Audiowizualnych (CIA)
2 września	rozpoczęto budowę całodobowego Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” przy ul. Pawiej
14 września	oficjalnie oddano do użytku tzw. małą obwodnicę Lubina, umożliwiającą szybki przejazd z os. Przylesie na os. Ustronie
29 września	rada miejska wyraziła zgodę na utworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej (S3 Lubin Zachód)
1–2 sierpnia	w Lubinie odbyły się mistrzostwa świata w grę komputerową Sensible World of Soccer
14 listopada	lubiński oddział PTTK obchodził 50-lecie swojej działalności. Na baszcie Głogowskiej odsłonięto okolicznościową tablicę
9 grudnia	Uczelnia Zawodowa Zagłębia Miedziowego w Lubinie oraz Dolnośląska Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Techniki w Polkowicach połączyły się, tworząc od 1 stycznia 2016 roku Uczelnię Jana Wyżykowskiego
20 grudnia	zmarł Andrzej Górzyński, przewodniczący rady miejskiej w Lubinie

- 28 stycznia** po 32 latach nieprzerwanego pełnienia funkcji komendanta Państwowej Straży Państwowej, na emeryturę przeszedł Henryk Duszeńko
- 27 stycznia** rada miejska zmieniała nazwę ul. Bolesławieckiej na Rotmistrza Witolda Pileckiego
- 1 marca** Bogusława Potocka-Zdralik została nową przewodniczącą rady miejskiej w Lubinie
- 15 marca** po raz pierwszy odbyła się Noc Sów, ogólnopolska akcja organizowana przez Stowarzyszenie Ptaki Polskie, w parku Wrocławskim
- 30 kwietnia** przestała istnieć Straż Miejska w Lubinie
- 31 maja** uchwałą rady miejskiej powołano Muzeum Historyczne w Lubinie
- 1–2 czerwca** odbył się Dolnośląski Konwent Samorządowców „Samorząd XXI wieku”
- 22 czerwca** rada ministrów przyjęła rozporządzenie w sprawie wykazu podmiotów podlegających szczególnej ochronie państwa polskiego, na krótkiej liście znalazł się KGHM Polska Miedź S.A.
- 11 lipca** po remoncie oddano do użytku Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego MCZ
- 13 września** zmarł Krzysztof Raczkowiak, lokalny fotoreporter, autor wielu zdjęć dokumentujących m.in. wydarzenia z sierpnia 1982 roku
- 29 listopada** utworzono miejską jednostkę organizacyjną – Centrum Usług Wspólnych

23 marca	rocznicowe obchody 60-lecia odkrycia złóż rud miedzi
8 czerwca	nowy szpitalny oddział ratunkowy (SOR) przy ul. Bema, jako część Regionalnego Centrum Zdrowia, rozpoczął swoją pracę
5 lipca	Fundacja Brata Alberta obchodziła 25-lecie swojej działalności w Lubinie
4 sierpnia	do użytku oddano pierwszy odcinek nowej drogi ekspresowej S3 z Lubina w kierunku Legnicy, z Chróstonika do Kochlic
28 sierpnia	z inicjatywy prezydenta Roberta Raczyńskiego, ukazała się okolicznościowa srebrna moneta upamiętniająca Zbrodnię Lubińską. Narodowy Bank Polski wyemitował 20 tys. sztuk
31 sierpnia	odbyły się uroczyste 35. obchody rocznicy Zbrodni Lubińskiej, w których udział wzięli ówczesny prezydent RP i premier
26 paź.	zapoczątkowano budowę nowego systemu monitoringu miejskiego, docelowo z 200 kamerami
19 grudnia	przeprowadzono pierwszą sesję rady miejskiej w wyremontowanym budynku ratusza

OBCHODY 35. ROCZNICY ZBRODNI LUBIŃSKIEJ

W 35. rocznicę Zbrodni Lubińskiej, 31 sierpnia 2017 roku w Lubinie odbyły się oficjalne obchody, w których na zaproszenie prezydenta miasta Roberta Raczyńskiego wzięły udział najważniejsze osoby w państwie.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej, po której uczestnicy – prezydent RP, premier, minister obrony narodowej, wojewoda dolnośląski oraz przewodniczący Solidarności – przeszli ulicami miasta w kierunku Wzgórza Zamkowego, składając kwiaty pod pomnikami przy ul. Mikołaja Kopernika oraz w alei Kasztanowej.

Główne obchody miały miejsce przy pomniku Pamięci Ofiar Lubina '82, w których poza mieszkańcami miasta udział wzięły także rodziny zamordowanych oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Tam też wręczono odznaczenia.

Po części oficjalnej w hali widowiskowo-sportowej Regionalnego Centrum Sportowego odbył się festyn rodzinny z występami lokalnych artystów i zespołu Arka Noego. Wieczorem, w hali RCS, zorganizowano Wielki Koncert Wolności, w którym wystąpili Krzysztof i Piotr Cugowscy, Kasia Kowalska, Anna Karwan oraz Orkiestra Dziubek Band.

35. rocznica Zbrodni Lubińskiej zakończyła się spektakularnym widowiskiem muzyczno-laserowym.

11 stycznia

- 4 lutego** uruchomiono bezpłatne połączenie autobusowe między Lubinem a Chocianowem
- 14 lutego** w Parku Leśnym zainstalowano trzy zabytkowe wagony, stanowiące początek stałej ekspozycji Muzeum Historycznego „Wielka Wojna 1914–1918”
- 1 kwietnia** połączono Muzeum Historyczne i Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w jedną instytucję kultury – Muzeum Historyczne w Lubinie
- 2 maja** lubiński zespół „Świnka Halinka” obchodził 25-lecie
- 21 maja** rada miejska podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Narodowej Orkiestry Dętej w Lubinie
- 14 maja** inauguracja uroczystych obchodów 50-lecia Zespołów Szkół i Placówek Oświatowych
- 7 czerwca** miejscem udzielenia ślubów stał się ratusz
- 9 czerwca** po kilkunastu latach przywrócono pasażerskie połączenie kolejowe
- 21 czerwca** autobusy na trasie Lubin–Polkowice rozpoczęły bezpłatne kursowanie
- 30 czerwca** Centrum Kultury „Muza” świętowało jubileusz 50-lecia
- 23 sierpnia** udostępniono park linowy znajdujący się na terenie Parku Leśnego
- 26 sierpnia** zmarł Stanisław Śnieg, lider podziemnej Solidarności w Lubinie
- 2 września** dla dzieci z autyzmem otwarto Niepubliczną Szkołę Podstawową „Dar Losu”
- 11 listopada** Narodowa Orkiestra Dęta zagrała pierwszy koncert z okazji Święta Niepodległości

- 20 marca** wprowadzono obostrzenia związane z pandemią COVID-19: zamknięto szkoły, instytucje kultury, odwołano imprezy masowe. Kontynuowano działalność placówek w ograniczonym zakresie, uwzględniając nowe zasady bezpieczeństwa
- 26 marca** nowo wybudowane kolumbarium na cmentarzu Zacisze przyjęło pierwszą urnę
- 18 maja** po raz pierwszy w mieście zorganizowano seans kina samochodowego, przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Do końca czerwca seanse odbywały się regularnie
- 24 czerwca** wystawę „Za wolność Waszą i tylko Waszą”, zorganizowaną przez Muzeum Historyczne w Parku Leśnym, swoją obecnością uświetnił Jonathan Knott, ówczesny ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce
- 26 paź.** otwarto Przychodnię Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. To pierwszy etap dużego projektu zakładającego stworzenie centrum nowoczesnej psychiatrii, w tym oddziału szpitalnego
- 20 listopada** udostępniono długo wyczekiwany pierwszy odcinek drogi S3 pomiędzy węzłami Polkowice Południe a Lubin Północ
- 4 grudnia** zorganizowano skromne obchody Barbórki, które tradycyjnie rozpoczęły się mszą świętą. Uczestnicy zostawili kwiaty pod pomnikiem Jana Wyżykowskiego, a także wzięli udział w uroczystej akademii, podczas której wręczono odznaczenia wyróżniającym się pracownikom
- 21 grudnia** zakończono remont baszty Głogowskiej, obejmujący wymianę dachu oraz naprawę i malowanie elewacji. Prace konserwatorskie, które rozpoczęły się na początku września, przywróciły zabytkowemu budynkowi jego dawny blask
- Park Leśny, zarządzany przez Muzeum Historyczne, zajął I miejsce w plebiscycie Radia Wrocław TOP5 dolnośląskich skansenów

- 28 kwietnia** w wieku 80 lat zmarł Józef Bober, pierwszy starosta powiatu lubińskiego, a także wiceprzewodniczący rady miejskiej
- 30 kwietnia** Dom Pomocy Społecznej „Ostoja” przyjął pierwszych pacjentów. Całodobową opiekę i rehabilitację otrzymują tu osoby niepełnosprawne oraz przewlekle somatycznie chore
- 1 maja** 60. rocznica powstania Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi w Lubinie
- 28 maja** z inicjatywy Muzeum Historycznego działalność rozpoczęła Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego (www.bibliotekamiedziowa.pl)
- 2 czerwca** w wieku 54 lat zmarł Waldemar Flądro, radny pierwszej kadencji, później także powiatu
- 4 września** inauguracja otwarcia Centrum Działań Twórczych, z siedzibą przy al. Komisji Edukacji Narodowej
- 4 listopada** w rankingu Serwisu Samorządowego PAP „Gmina Dobra do Życia”, uwzględniającym 2477 gmin z całej Polski, Lubin zajął pierwsze miejsce
- 10 listopada** 60-lecie świętowała najstarsza lubińska szkoła podstawowa – SP nr 1
- 25 listopada** ukazało się 700. wydanie „Wiadomości Lubińskich”, najstarszego bezpłatnego tygodnika
- 3–4 grudnia** W nocy przeprowadzono niezwykle skomplikowaną operację transportu niemal 80-tonowego parowozu Ty-22, który stał się częścią plenerowej wystawy stałej, zlokalizowanej w sąsiedztwie stacji kolejowej
- 14 grudnia** Zagłębie Lubin kupiło Stadion Górniczy od Skarbu Państwa za 1,7 mln. Mają tam powstać dwa pełnowymiarowe boiska

11 stycznia	minęło 60 lat od uchwaly, w której po raz pierwszy użyto określenia „Legnicko-Głogowski Okręg Miedziowy”
25 marca	wieku 70 lat zmarł starosta powiatu lubińskiego Adam Myrda, oddany samorządowiec, od lat zaangażowany w sprawy Lubina, działacz na rzecz lokalnej społeczności
2 maja	oficjalnie otwarto wystawę plenerową „Pionierzy lubińscy 1945” przy stacji kolejowej
27 maja	uroczystość upamiętniająca 30-lecie istnienia Salezjańskiego Liceum Ogólnokształcącego
4 czerwca	Marcin Lesisz odebrał srebrnego Lajkonika, podczas 62. edycji Krakowskiego Festiwalu Filmowego, za krótkometrażowy film dokumentalny „Koniki na biegunach”
9 lipca	Dariusz Jankowski, fryzjer z 50-letnim stażem, otrzymał najwyższe odznaczenie rzemieślnicze – Szablę Kilińskiego – jako pierwsza osoba w mieście od 60 lat
31 sierpnia	po raz pierwszy zagrały odrestaurowane barokowe organy, znajdujące się w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej
14 paź.	Lubin otrzymał 250 mln zł z rządowego Programu Inwestycji Strategicznych na budowę infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na potrzeby lubińskiej strefy przemysłowej Europark Lubin
31 paź.	na cmentarzu Zacisze otwarto nową kaplicę z 126 miejscami siedzącymi, poczekalnią dla żałobników oraz biurami administracji cmentarza
7 listopada	oficjalnie zakończono budowę nowego os. Polesie, zlokalizowanego w rejonie ul. Legnickiej, Parku Leśnego i ogrodów działkowych „Biedronka”

40. ROCZNICA ZBRODNI LUBIŃSKIEJ

W dniu 40. obchodów Zbrodni Lubińskiej, 31 sierpnia 2022 roku, odbyły się uroczystości z udziałem prezydenta RP, marszałek sejmu, premiera z pozostałymi członkami rządu, władzami województwa dolnośląskiego oraz mieszkańców miasta, którzy przybyli na zaproszenie prezydenta miasta Roberta Raczyńskiego. Nie zabrakło rodzin ofiar – Michała Adamowicza, Mieczysława Poźniaka oraz Andrzeja Trajkowskiego.

Pod pomnikiem Pamięci Ofiar Lubina '82 goście oddali hołd ofiarom, zostawili kwiaty, następnie udali się do kościoła pw. Matki Bożej Częstochowskiej na mszę świętą, która połączona została z inauguracją odrestaurowanych organów. Pomiędzy Wzgórzem Zamkowym, na którym rozpoczęły się uroczystości a trasą do kościoła uczestnicy obchodów mieli okazję obejrzeć trzy przygotowane przez Muzeum Historyczne wystawy: „Zbrodnia Lubińska '82”, „Bezpieczne przekraczanie progu sierpnowego” oraz „25-lecie Zbrodni Lubińskiej”.

1 stycznia	działalność rozpoczęło Branżowe Centrum Umiejętności, projekt Ministerstwa Edukacji i Nauki, celem kształcenia w różnych zawodach oraz podnoszenia kwalifikacji. To jedna ze 120 planowanych w Polsce takich jednostek
4 stycznia	podpisano największą umowę w historii lubińskich wodociągów – na modernizację oczyszczalni ścieków za 150 mln złotych
28 lutego	otwarto kładkę nad ul. Komisji Edukacji Narodowej, która dzięki głosom mieszkańców otrzymała nazwę Most Przyjaźni
1 marca	w wieku 84 lat zmarł Zbigniew Warczewski, wieloletni radny, honorowy obywatel Lubina i aktywny działacz społeczny przez wiele lat angażujący się w walkę o budowę hospicjum
27 marca	z inicjatywy Muzeum Historycznego, na rondzie 1000-lecia Królestwa Polskiego, u zbiegu ulic Spacerowej i Zielonogórskiej, stanęła rzeźba Bolesława Chrobrego na koniu autorstwa Piota Mojki
25 kwietnia	odbyła się ostatnia, 56. sesja rady miejskiej Lubina ósmej kadencji (2018–2024). Była najdłuższa w historii, trwała 5,5 roku, w jej trakcie rada podjęła 409 uchwał
14 sierpnia	rozpoczął się pierwszy etap budowy Centrum Przesiadkowego, które obejmie węzeł kolejowy i autobusowy, dworzec wschodni dla autobusów, a także parkingi
31 sierpnia	przy ul. Konstytucji 3 Maja do użytku oddano nowy pumptrack oraz skatepark z boiskiem do koszykówki
7–8 września	obchody jubileuszu 75-lecia rozpoczęcia posługi pierwszych Salezjanów w Lubinie. Urząd proboszcza objął wówczas ksiądz Andrzej Świda
22 września	w miejscu starego stadionu Regionalnego Centrum Sportowego oficjalnie do użytku oddano Centrum Lekkoatletyczne – jeden z dwóch tego typu obiektów w Polsce
24 września	w ogólnopolskim plebiscycie „Wydarzenie Historyczne Roku”, zorganizowanym przez Muzeum Historii Polski, ekspozycja „ORP Orzeł nie powrócił” przygotowana przez lubińskie muzeum w Parku Leśnym znalazła się wśród pięciu najlepszych wystaw roku 2023 w Polsce
25 września	40-lecie działalności świętowało lubińskie Koło Polskiego Związku Niewidomych

CENTRUM KULTURY „MUZA”

To ośrodek kultury, który kontynuuje tradycje Domu Kultury Zagłębia Miedziowego, powstałego pod koniec lat 60. XX wieku. Zmiana nazwy na obecną nastąpiła 14 maja 1995 roku. W 1999 roku, po czterech latach, oddano do użytku drugą część Centrum, które stało się wówczas jednym z najnowocześniejszych obiektów w Polsce.

W skład CK „Muza” wchodzi kino Muza z dwiema salami – dużą, mieszczącą 404 widzów oraz kameralną, mogącą pomieścić 150 osób. W dużej sali regularnie odbywają się występy teatralne, kabarety, spektakle baletowe i koncerty. Obiekt oferuje także dobrze wyposażone sale konferencyjne i warsztatowe, w których prowadzone są zajęcia dla dzieci i młodzieży, a także restaurację Klub Pod Muzami z dodatkową salą bankietową.

Hol „Muzy” stanowi przestrzeń wystawienniczą, gdzie często prezentowane są prace artystów oraz organizowane okolicznościowe ekspozycje.

DYREKTORZY I LATA KADENCJI

Alojzy Wacławek 1968–1974

Tadeusz Łunkiewicz 1974–1977

Stanisław Miller 1977–1981

Stanisław Tokarczuk 1982–1984

Mirosław Drews 1985–1990

Maciej Damasiewicz 1990–1991

Danuta Dałkowska 1992–1999

Krzysztof Lech 1999–2000

Danuta Dałkowska 2000–2003

Danuta Opach 2003

Marek Zawadka 2003–2011

Małgorzata Życzkowska-Czesak od 2011

MIEJSKI IMPRESARIAT KULTURY/OŚRODEK KULTURY „WZGÓRZE ZAMKOWE”

1 stycznia 2012 roku działalność rozpoczęła – w wyniku połączenia Miejskiego Impresariatu Kultury (działającego od 1996) oraz Ośrodka Kultury „Wzgórze Zamkowe” (działającego od 1990) – nowa instytucja, która zachowała nazwę Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

Od tego momentu, zadania nałożone przez gminę miejską Lubin jako organizatora placówki, zostały rozszerzone o nowe wyzwania, takie jak organizacja imprez masowych, w tym Dni Lubina.

DYREKTORZY I LATA KADENCJI

Janina Stępień 1988–2003

Alfred Pilch 2003

Marek Zawadka 2003–2019

OŚRODEK KULTURY „WZGÓRZE ZAMKOWE”

Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” mieścił się w niezwyklej lokalizacji, w obiektach wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych na Wzgórzu Zamkowym. Oferował szeroki program wydarzeń kulturalnych, skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, młodzieży oraz dorosłych i seniorów, w tym do osób o wyszukanych potrzebach kulturalnych.

W ofercie Ośrodka znajdowały się nie tylko wystawy, ale również kameralne wydarzenia kulturalne, takie jak koncerty, spotkania autorskie, konferencje naukowe oraz wykłady. Organizowano także imprezy o charakterze masowym, takie jak Dni Lubina, Festiwal Kwiatów i Roślin czy turnieje badmintonowe o europejskim zasięgu.

Przez lata OK „Wzgórze Zamkowe” wypracował wysoki standard działalności, co umożliwiło mu współpracę z wieloma instytucjami. Współpracował zarówno z lokalnymi stowarzyszeniami, jak i ogólnopolskimi i międzynarodowymi placówkami kultury, w tym z Instytutem Pamięci Narodowej, Instytutem Śląskim, Uniwersytetem Wrocławskim, Uniwersytetem Zielonogórskim czy z Badminton Europe Confederation.

 Muzeum Historyczne w Lubinie

 Park Leśny w Lubinie

MUZEUM HISTORYCZNE

Rok 2019 przyniósł istotne zmiany w życiu kulturalnym Lubina. Po niemal 30 latach działalność zakończył Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”. Pracownicy tej instytucji zostali przeniesieni do Muzeum Historycznego, które przejęło zarówno zespół, jak i realizowane przez nich zadania. Połączenie OK „Wzgórze Zamkowe” z Muzeum Historycznym było naturalnym krokiem, biorąc pod uwagę, że obie jednostki miały wspólnego dyrektora, dr. Marka Zawadkę, i współpracowały przy wielu projektach. Niektóre z tych inicjatyw są kontynuowane z powodzeniem w ramach muzeum.

Decyzja o połączeniu zapadła w 2018 roku, jednak do jej realizacji konieczna była akceptacja Ministra Kultury. Po uzyskaniu zgody, w lutym rada miejska podjęła stosowną uchwałę, na mocy której od 1 kwietnia 2019 roku obie placówki zostały połączone pod nazwą Muzeum Historycznego w Lubinie.

GALERIA PAŁACYK

Obecnie muzeum realizuje działalność statutową w czterech różnych miejscach. Są to:

- Ratusz, Rynek 23
- Park Leśny, ul. Gajowa 25
- teren przy stacji kolejowej, ul. Kolejowa
- Galeria Pałaców, ul. Skłodowska-Curie 6

W ratuszu znajdują się ekspozycje stałe poświęcone historii miasta oraz galeria, gdzie realizowane są wystawy czasowe.

Park Leśny oferuje zwiedzanie następujących wystaw stałych: ścieżkę edukacyjną „Wielka Wojna 1914–1918”, „Okupacja sowiecka Polski 1939–1989”, a także ekspozycję poświęconą ORP „Orzeł”. W parku znajduje się również diorama przedstawiająca bitwę pod Falaise oraz replika samolotu Hurricane w skali 1:1, a także wiele innych atrakcji.

Niewielki teren przy ul. Kolejowej to otwarta przestrzeń, gdzie umiejscowiona jest stała ekspozycja plenerowa „Pionierzy lubińscy 1945”, widoczna nie tylko dla przechodniów, ale także dla podróżujących koleją.

Galeria Pałaców organizuje wystawy, prezentując zarówno znane dzieła, jak i twórczość lokalnych twórców. Odbywają się tam też warsztaty rękodzielnicze dla seniorów oraz zajęcia plastyczne dla dzieci.

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

BIBLIOTEKA CYFROWA ZAGŁĘBIA MIEDZIOWEGO

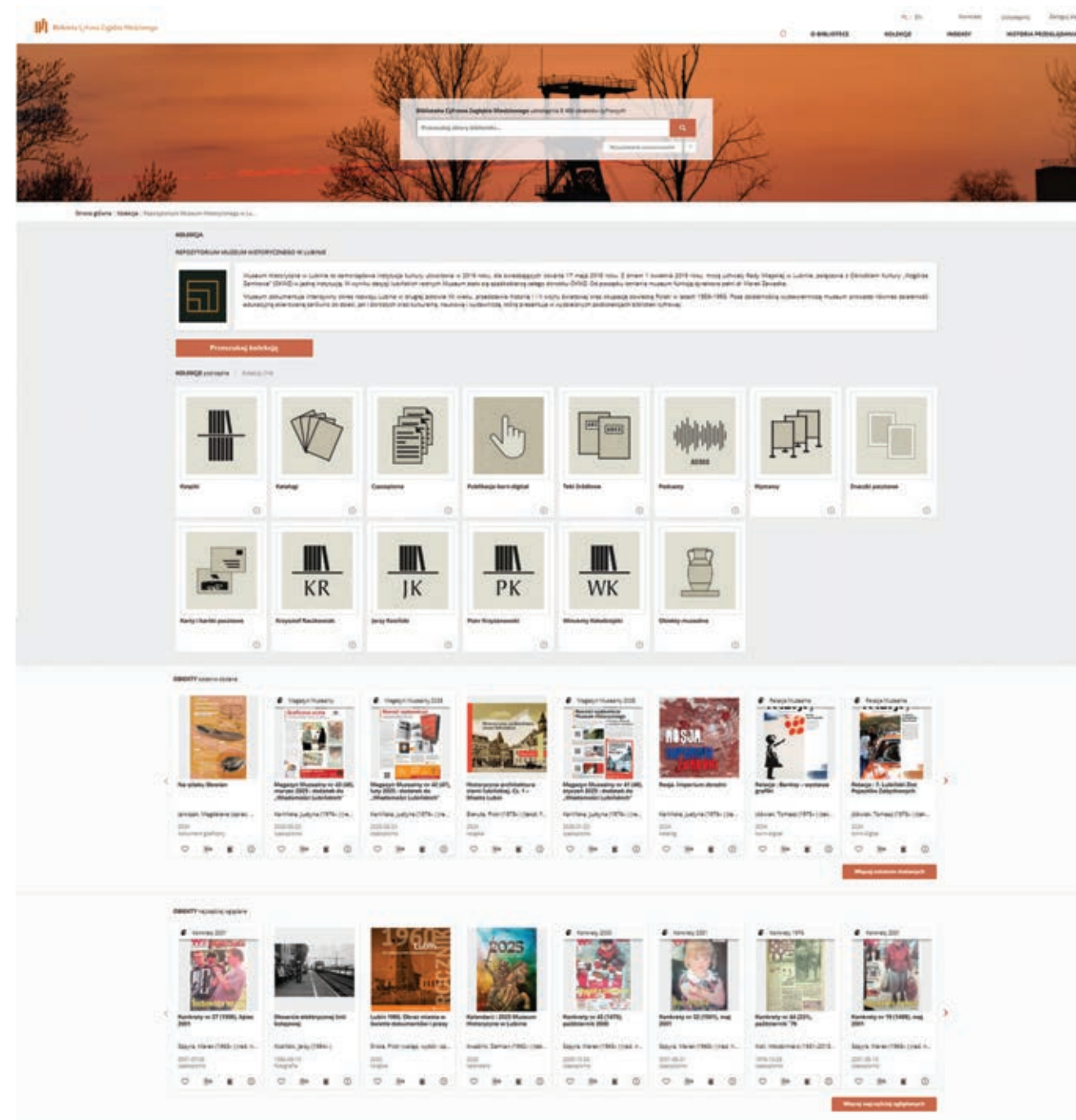
Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego (BCZM) rozpoczęła działalność z inicjatywy Muzeum Historycznego 21 maja 2021 roku.

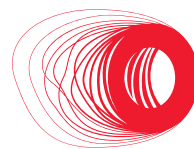
Pomysł stworzenia miejsca, w którym zostaną zebrane, zarchiwizowane oraz udostępnione materiały ukazujące historię Lubina i regionu Zagłębia Miedziowego, narodził się wiele lat temu. Realizacja projektu stała się możliwa w lipcu 2020 roku, po utworzeniu działu dokumentacji życia społecznego Zagłębia Miedziowego.

BCZM oferuje elektroniczne wersje różnych obiektów z zasobów Muzeum, jak również materiały przekazane przez instytucje zewnętrzne oraz osoby prywatne. Zaprasza do współpracy podmioty zajmujące się kulturą, edukacją i nauką, które chcą podzielić się swoimi zbiorami, nie rezygnując z ich posiadania.

<https://www.bibliotekamiedziowa.pl>

Narodowa
Orkiestra Dęta
w Lubinie

NARODOWA ORKIESTRA DĘTA

Narodowa Orkiestra Dęta w Lubinie – jedyna orkiestra dęta w Polsce – została powołana do życia uchwałą rady miejskiej w maju 2019 roku. Powstała z inicjatywy prezydenta Roberta Raczyńskiego, aby uświetniać ważne wydarzenia z historii miasta, ale nie tylko. Zespół koncertuje także poza Lubinem oraz za granicą. Repertuar orkiestry obejmuje muzykę klasyczną, filmową, sakralną, rozrywkową i popową, wykonywaną w aranżacjach na instrumenty dęte. To wśród polskich orkiestr całkowita nowość.

Orkiestra zadebiutowała 11 listopada 2019 roku koncertem z okazji Święta Niepodległości w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Kolejnym dużym przedsięwzięciem artystycznym był koncert „Najpiękniejsze kolędy”, nagrany dla telewizji TVN i wyemitowany w wieczór wigilijny 24 grudnia 2019 roku.

Pierwszym dyrektorem był były dyrygent orkiestry Mariusz Dziubek, a od 2023 roku funkcję tę pełni Urszula Kozon.

Muzykom towarzyszą soliści, chór i inni artyści, co tworzy zharmonizowaną całość.

CENTRUM DZIAŁAŃ TWÓRCZYCH

Samorząd powiatu lubińskiego powołał do życia Centrum Działań Twórczych w celu tworzenia, upowszechniania i ochrony kultury. Inauguracja otwarcia odbyła się 4 września 2021 roku.

Centrum podejmuje działania na rzecz mieszkańców oferując szeroką gamę zajęć artystycznych, edukacyjnych i kulturalnych, skierowanych do różnych grup wiekowych – od dzieci, przez młodzież, aż po dorosłych i seniorów. Organizuje także wydarzenia kulturalne, takie jak koncerty, spektakle czy wystawy.

Funkcję dyrektora pełni Anna Wiśniewska.

LUBIŃSKIE SPOTKANIA Z TEATRAMI ULICZNYMI

Festiwal Teatrów Ulicznych to jedno z najbardziej widowiskowych wydarzeń w kulturalnej historii Lubina. Pierwszą edycję zorganizowano w dniach 2–3 oraz 6–7 sierpnia 1992 roku. Organizatorem festiwalu był Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” we współpracy z Teatrem im. C.K. Norwida w Jeleniej Górze. Od 1998 roku festiwal pod nazwą „Sztuka na bruku” organizował, już samodzielnie, Ośrodek. W 2004 w jego przygotowanie włączyło się Centrum Kultury „Muza”. Odbywał się corocznie do 2009 roku, z przerwą w latach 2007–2008. Ostatnia edycja miała zmienioną formułę i nosiła tytuł „Lubin Art. Festiwal”.

Wszystkie przedstawienia uliczne tworzyły niepowtarzalną atmosferę przyciągając widzów unikalną formą.

DNI LUBINA

Pierwsze obchody Dni Lubina zorganizowano w dniach 1–8 września 1996 roku. Głównym punktem programu tego święta miasta są zazwyczaj koncerty popularnych artystów polskiej sceny muzycznej, które przyciągają zarówno młodszych, jak i starszych uczestników.

Przygotowaniem i koordynacją zajmowały się kolejno Miejski Impresariat Kultury, Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”, następnie Muzeum Historyczne w Lubinie.

Od 2020 roku organizację tego wydarzenia przejęło Regionalne Centrum Sportowe.

MUZYKA Z OBLĘŻONEGO MIASTA

Festiwal upamiętniający Zbrodnię Lubińską z 1982 roku zainaugurowano 30 sierpnia 2007 roku. Przez kilka lat wydarzenie to wzbogacało obchody rocznicowe, koncentrując się na muzyce, często inspirowanej latami 80., kiedy miały miejsce te tragiczne wydarzenia. Początkowo festiwalem zajmowało się Centrum Kultury „Muza”, później jego organizację przejął Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”.

FESTIWAL KWIATÓW I ROŚLIN

Lubiński Festiwal Kwiatów i Roślin zainicjowany został przez Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe” w 2013 roku. Pierwsze edycje miały miejsce w dniach 1–3 maja na terenach zielonych znanych jako lubińskie błonia, jednak w 2021 roku festiwal przeniósł się do Parku Leśnego, a jego organizatorem od lat jest Muzeum Historyczne.

W kwietniu 2024 roku odbył się już po raz jedenasty.

LUBIŃSKI ZŁOT POJAZDÓW ZABYTKOWYCH

Pierwszy zlot, 15 września 2018 roku, zgromadził na lubińskim rynku pojazdy, które na zawsze wpisały się w historię motoryzacji. Wśród nich znalazł się Fiat 126 P – symbol marzeń milionów Polaków – będący częścią jednej z ekspozycji Muzeum Historycznego, organizatora zlotu.

W 2024 roku wydarzenie miało miejsce po raz siódmy, a do udziału zgłoszono 96 pojazdów z różnych regionów Polski.

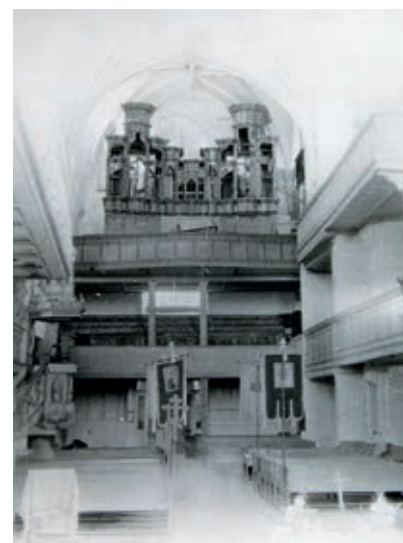
Od 2020 roku Złot odbywa się w Parku Leśnym.

ORGANY MARTINA BENJAMINA LIEBEHERRA

Z inicjatywy prezydenta rozpoczęto rozmowy na temat rewitalizacji barokowych organów w kościele pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Uczestniczyli w nich m.in. śp. Marek Garcarz, znany działacz społeczny i muzyk, oraz Andrzej Lech Kriese, organmistrz. Przedstawiane były różne koncepcje, począwszy od budowy zupełnie nowego instrumentu, przez częściową renowację, aż po całkowitą rekonstrukcję historyczną. Ostatecznie zdecydowano się na stworzenie nowych organów w stylu Martina Benjamina Liebeherra, przy jednoczesnym wykorzystaniu zachowanych historycznych elementów jego instrumentu. Nad realizacją projektu pracował międzynarodowy zespół, składający się z 60 specjalistów.

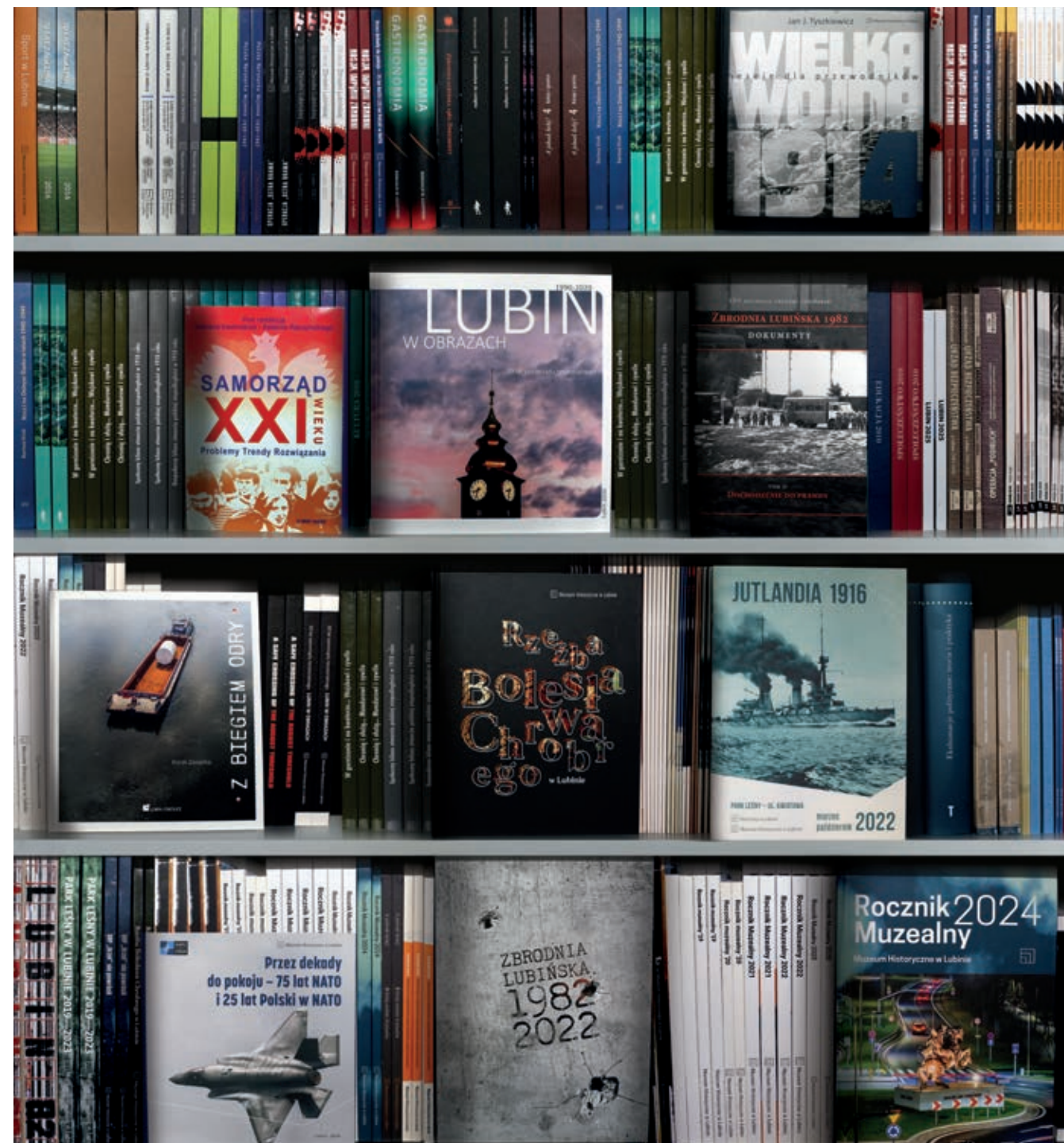
Odrestaurowane organy zagrały po raz pierwszy 31 sierpnia 2022 roku, w 40. rocznicę Zbrodni Lubieńskiej.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Ważną rolę w kulturalnym dorobku miasta odgrywa działalność wydawnicza. Najwięcej tytułów wydaje Muzeum Historyczne, które publikuje książki, katalogi wystaw oraz inne materiały dokumentujące aktywność kulturalną, jak np. „Magazyn Muzealny” czy „Relacje”.

Wśród nich znajdują się także monografie poświęcone różnym tematom. Publikacje te można nabyć w sklepie muzealnym, a część z nich jest udostępniana w formie elektronicznej na stronach Biblioteki Cyfrowej Zagłębia Miedziowego. Tam też można znaleźć wydawnictwa lubińskiego zoo i Narodowej Orkiestry Dętej.

OBIEKTY SPORTOWE

REGIONALNE CENTRUM SPORTOWE

HALA WIDOWISKOWO-SPORTOWA

Obiekt sportowo-rozrywkowy w centrum miasta spełniający międzynarodowe normy turniejowe. Oferuje 110 miejsc parkingowych w podziemiu oraz 264 na parkingu nadziemnym. Posiada stałe trybuny dla 2098 osób i składane dla 1580, a także cztery łoże VIP.

Hala jest w pełni przystosowana dla osób niepełnosprawnych, z windą, rampami i ośmioma miejscami na widowni. Może pomieścić 3714 osób podczas wydarzeń sportowych i do 4500 podczas imprez rozrywkowych. Arena ma wymiary 45 m x 24 m, umożliwiając grę w piłkę ręczną, siatkówkę, koszykówkę, tenis ziemny i piłkę nożną halową. Dodatkowo, obiekt oferuje siłownię, boisko do squasha, sale treningowe oraz trzy mniejsze boiska (15 m x 8 m). Jest również przystosowany do transmisji telewizyjnych w jakości Full HD.

W hali odbywają się różnego typu wydarzenia takie jak koncerty, wystawy i turnieje, podczas których zawodnicy mogą korzystać ze strefy wellness z sauną, jacuzzi i pokojami relaksacyjnymi. Znajduje się tam również gabinet odnowy biologicznej. W obiekcie są też pomieszczenia administracyjne, biurowe, dwie sale konferencyjne z aneksem kuchennym oraz pomieszczenia dla dziennikarzy i obsługi technicznej.

Lubin to miejsce, w którym stworzono nowoczesną bazę treningową, dostosowaną do potrzeb zarówno profesjonalnych sportowców, jak i amatorów. Obiekty, wyposażone w najnowszy sprzęt i technologie, umożliwiają prowadzenie treningów w komfortowych warunkach. Dodatkowo, miejska infrastruktura sportowa, obejmująca nie tylko boiska i hale, ale także obiekty zewnętrzne, sprzyja organizacji licznych wydarzeń sportowych.

Hala powstała w 2014 roku. Od tego czasu gościła m.in. następujące wydarzenia:

- Mecz Euroligi Koszykówki PGE m.in. Turów Zgorzelec – FC Barcelona (2014)
- Mecz kwalifikacyjny do EuroBasketu 2015 Polska – Austria (2014)
- Polską Noc Kabaretową (2014)
- Mistrzostwa Europy Juniorów w Badmintonie (2015)
- Galę Federacji Fight Exclusive Night (2015)
- Mistrzostwa Europy Juniorów U17 w Badmintonie (2016)
- Winter Rock in Lubin (2016)
- Mistrzostwa Europy Drużyn Mieszanych w Badmintonie (2017)
- Koncert „Wolność” z okazji 36. rocznicy Zbrodni Lubińskiej (2018)
- Hip-Hop Festival (2019)
- Mistrzostwa Polskiej Federacji Tańca Sportowego (2021)
- Koncert rapera Okiego (2022)
- Mistrzostwa Polski w Szachach Szybkich (2023)
- Mecz kwalifikacyjny Polska – Dania Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Kobiet 2024
- Koncert charytatywny z udziałem Narodowej Orkiestry Dętej „Najpiękniejsze musicale świata”

Na terenie hali znajdują się cztery w pełni wymiarowe, klimatyzowane korty do squasha, z dostępem do szatni wyposażonych w prysznice. Na jednym z kortów istnieje możliwość gry w tenisa stołowego. Obiekt oferuje sprzęt potrzebny do uprawiania tej dyscypliny.

HALA W LICZBACH

Kubatura: 122 865 m³

Powierzchnia całkowita: 16 246,76 m²

Szerokość maksymalna: 107,44 m

Wysokość maksymalna 18,25 m

HALA TENISOWA

Hala tenisowa to nowoczesny obiekt do gry w tenisa ziemnego, dostępny przez cały rok, niezależnie od warunków pogodowych. Oferuje trzy pełnowymiarowe korty do gry w singlu i deblu oraz pięć kortów z nawierzchnią naturalną (mączka ceglana). Na terenie obiektu znajduje się także restauracja.

KORTY ZIEMNE ZEWNĘTRZNE

Korty zewnętrzne usytuowane są obok hali tenisowej. Posiadają nawierzchnię z mączki ceglanej o grubości 1 cm. Do dyspozycji jest pięć kortów do gry singlowej i deblowej oraz półkort ze ścianką treningową. Korty udostępniane są od 1 maja do 30 września.

HALA KEN

Obiekt umożliwia organizację rozgrywek sportowych, w tym meczy halowej piłki ręcznej, siatkówki i koszykówki oraz prowadzenie treningów. Korzystają z niego kluby sportowe, szkoły o profilu sportowym i stowarzyszenia. Na terenie hali znajduje się także profesjonalnie wyposażona siłownia. Całkowita powierzchnia obiektu wynosi 1457,35 m², a widownia pomieści 100 widzów.

HALA SP 14

Hala, zlokalizowana przy Szkole Podstawowej nr 14, to pełnowymiarowy obiekt do organizacji widowisk sportowych oraz gier zespołowych, takich jak siatkówka, koszykówka, tenis i piłka ręczna. Można ją podzielić na trzy niezależne części za pomocą kotar. Obiekt jest wyposażony w wielofunkcyjną tablicę wyników oraz małą salę treningową o powierzchni 123 m² w kształcie pięcioboku, a także siłownię dla klubów sportowych. Hala pomieści 190 widzów na poziomie parkietu i 240 na poziomie +1. Powierzchnia użytkowa wynosi 2078,7 m².

KRĘGIELNIA/BOWLING

Kręgielnia oferuje cztery tory kręglarskie oraz dwa do bowlingu. Dodatkowo, można skorzystać z dwóch stołów bilardowych, stołu do cymbergaja, automatu do koszykówki, urządzenia BOXER do pomiaru siły uderzenia oraz dwóch stołów do gry w piłkarzyki.

STRZELNICA

Strzelnica sportowa to nowoczesny obiekt z 24 stanowiskami strzeleckimi o różnych długościach. Umożliwia strzelanie sportowe i rekreacyjne zarówno ze stałą linią ognia, jak i zmiennymi celami. Obiekt jest przystosowany do szkoleń, treningów oraz zawodów statycznych, ruchomych i dynamicznych. Dodatkowo, strzelnica jest dostępna dla osób niepełnosprawnych.

LODOWISKO/TOR

Na lodowisku znajduje się pełnowymiarowa ślizgawka (1800 m²), a dzieci i młodzież ze szkółki łyżwiarskiej korzystają z 250-metrowego toru do jazdy szybkiej. Sezon łyżwiarski trwa najczęściej od grudnia do końca lutego.

W 2025 roku rozpocznie się budowa nowego Centrum Wspinaczkowo-Łyżwiarskiego. W obiekcie będzie 250-metrowy tor do jazdy szybkiej i short tracka oraz wielofunkcyjna tafla do hokeja i jazdy figurowej. Tuż obok znajdzie się nowoczesny system wspinaczkowy.

KIELICH

Niedoszła wieża ciśnień, licząca 34 m stała się najwyższym w Polsce oraz jednym z najwyższych na świecie obiektem do wspinaczki skałkowej.

BASENY REGIONALNEGO CENTRUM SPORTOWEGO

BASEN KRYTY CENTRUM

Kryty basen Centrum służy uprawianiu sportu oraz rekreacji. Dysponuje sześcioma torami o długości 25 m, wyposażonymi w elektroniczny sprzęt do pomiaru czasu, co umożliwia organizację zawodów pływackich. Obiekt posiada również trzy sauny: fińską, turecką i na podczerwień oraz plażę solarną.

BASENY ZEWNĘTRZNE

Kompleks basenów sportowo-rekreacyjnych jest nowoczesnym obiektem z trzema stalowymi nieckami: basenem pływackim, rekreacyjnym o nieregularnym kształcie oraz strefą do skoków. Dla dzieci stworzono brodzik o powierzchni 76,8 m², z głębokością 0,3 m, wyposażony w wodnego pingwina „PINGO”, dzwonek oraz trzy jeże wodne. Na terenie kompleksu znajdują się również: boisko do siatkówki plażowej, dwie zjeżdżalnie oraz strefa z masażami wodno-powietrznymi i rwącą rzeką. Obiekt jest w pełni dostępny dla osób niepełnosprawnych, a korzystanie z basenu ułatwia specjalne zejście schodkowe. To drugi basen w Polsce z filtrami ciśnieniowymi na ziemię okrzemkową.

BASEN KRYTY

Obiekt jest uniwersalny, przystosowany do zajęć sportowych i rekreacyjnych dla osób indywidualnych oraz grup zorganizowanych, w tym dzieci, młodzieży, seniorów i osób niepełnosprawnych. Wyposażony w 6-torowy basen ze stali nierdzewnej o długości 25 m, oferuje również saunę fińską, parową oraz urządzenia do masażu.

SZTUCZNE BOISKA

Regionalne Centrum Sportowe dysponuje czterema boiskami ze sztuczną nawierzchnią, które mogą być wykorzystywane do rozgrywek w piłkę nożną, siatkówkę oraz jako korty tenisowe, dostosowując się do potrzeb użytkowników.

BOISKO LEKKOATLETYCZNE

W 2024 roku zakończono modernizację stadionu lekkoatletycznego, który obecnie jest nowoczesnym obiektem wyposażonym we wszystkie niezbędne urządzenia do przeprowadzania zawodów lekkoatletycznych.

Infrastruktura stadionu obejmuje:

- pełnowymiarowe boisko trawiaste
- zadaszone trybuny dla 1100 kibiców
- nowoczesne nagłośnienie z mikrofonami bezprzewodowymi
- bieżnię 8-torową typu Mondo o długości 400 m z rowem wodnym
- skocznie do skoku w dal i trójskoku
- rzutnie do oszczepu, kuli, dysku i młota z klatką ochronną
- dwie skocznie do skoku wzwyż
- jedną skocznnię dwustronną do skoku o tyczce.

STADION ZAGŁĘBIA LUBIN – ARENA

Stadion piłkarski Zagłębia Lubin powstał na miejscu Górniczego Ośrodka Sportu. Obiekt zajmuje 6,48 ha i ma boisko o wymiarach 105 m x 68 m. Jednocześnie może pomieścić 16 086 kibiców, w tym posiada 74 miejsca dla osób niepełnosprawnych (18 dla wózków inwalidzkich), a wszystkie trybuny są zadaszone.

Na trybunie głównej znajduje się centrum prasowe z salą konferencyjną, przeszklonym studiem prasowym, dwoma studiami TV, dziesięcioma stołami dla prasy oraz stanowiskami dla komentatorów telewizyjnych i radiowych.

Nowoczesny stadion ze sztucznym oświetleniem (150 jupiterów o mocy 2000 luksów) jest wykorzystywany nie tylko do meczów piłkarskich, ale także do innych imprez masowych, takich jak koncerty.

SPORTOWE SUKCESY WYDARZENIA

Lubińscy zawodnicy od wielu lat odnoszą spektakularne triumfy, nie tylko na krajowej, ale także międzynarodowej arenie sportowej. Ich determinacja, talent i ciężka praca przynoszą spore osiągnięcia zarówno w dyscyplinach indywidualnych, jak i zespołowych, i są niewątpliwie powodem do dumy.

Nie sposób wymienić wszystkich sukcesów, ponieważ nieustannie zdobywają medale, tytuły mistrzowskie oraz wysokie lokaty w różnych zawodach.

1990

Romuald Kujawa otrzymał Złote Buty od redakcji katowickiego „Sportu” jako najlepszy zawodnik ekstraklasy sezonu piłkarskiego 1989 roku

19 września 1990

Zagłębie Lubin zadebiutowało w europejskich pucharach,
Zagłębie Lubin – FC Bologna 0:1 (0:0)

sezon 1990/1991

Zagłębie Lubin po raz pierwszy zdobyło tytuł mistrza Polski w piłce nożnej

29 czerwca 1991

pierwszy mecz Zagłębia Lubin w Turnieju Intertoto z IFK Norrköping.
Zagłębie zwyciężyło 2:1

1991

Złote Buty dla Adama Zejera od redakcji katowickiego „Sportu” jako najlepszego zawodnika ekstraklasy

26 października 1991

Mirosław Daszkiewicz został złotym medalistą 45. Mistrzostw Świata w Kulturystyce Amatorów w Katowicach w kategorii powyżej 90 kg

6–8 marca 1992

Dorota Djaczyńska (obecnie Nowacka) podczas 60. Mistrzostw Polski w tenisie stołowym w Jastrzębiu Zdroju (już jako zawodniczka Stal Zawadzkie) zdobyła indywidualnie mistrzostwo Polski seniorek, mistrzostwo Polski w grze mieszanej z Piotrem Skierskim oraz wicemistrzostwo Polski w deblu z Bożeną Polińską

12–13 grudnia 1992

Katarzyna Żołędzewska (obecnie Żołędzewska-Jężak) podczas II Mistrzostw Europy Juniorów w Terracino w taekwondo zdobyła złoty i srebrny medal oraz tytuł Najlepszej Zawodniczki Mistrzostw

sezon 1992/1993

piłkarze ręczni MKS Zagłębie Lubin zdobyli Puchar Polski

7–22 stycznia 1995

Bożena Demczenko-Grzelak jako pierwsza kobieta w historii polskiego lotnictwa i piąta na świecie, wzięła udział w XXIV Szybowcowych Mistrzostwach Świata w Nowej Zelandii

26 września 1995

rewanżowy mecz w ramach europejskich pucharów Zagłębie Lubin – AC Milan (1:4)

6 września 1996

zorganizowano pierwsze zawody wspinaczkowe „Na Kielichu”

6–7 grudnia 1997

odbył się I Memoriał im. Henryka Kruglińskiego, szczypiornistki Zagłębia Lubin zajęły drugie miejsce

2001

zespół siatkarzy po raz pierwszy został zgłoszony do rozgrywek prowadzonych przez Polski Związek Piłki Siatkowej

22 sierpnia 2003

na stadionie Zagłębia rozegrany został pierwszy mecz piłki nożnej przy sztucznym oświetleniu, Zagłębie Lubin – ŁKS Łódź 2:0

sezon 2003/2004

juniorzy młodszy Zagłębia Lubin zostali wicemistrzami Polski w piłce nożnej

sezon 2004/2005

pierwszy w historii medal i wicemistrzostwo Polski dla szczypiornistów

sezon 2006/2007

złoty medal mistrzostw Polski dla męskiej piłki ręcznej oraz piłki nożnej

8–10 czerwca 2007

Ireneusz Kuraś (z Tyberiuszem Kowalczykiem) zdobył mistrzostwo Europy Centralnej Strongman w Parach

lipiec 2007

superpuchar dla Zagłębia Lubin oraz Złote Buty dla Macieja Iwańskiego z Zagłębia Lubin

24 maja 2008

po raz pierwszy odbyły się Międzynarodowe Zawody Wspinaczkowe Kielich Masters oraz jedna z edycji Wspinaczkowego Pucharu Polski. Zwycięzcą został Łukasz Świrk ze Stowarzyszenia Miłośników Gór w Lubinie

sezon 2008/2009

pierwszy Puchar Polski zdobyty przez szczypiornistki oraz pierwsze mistrzostwo Polski juniorów starszych w piłce nożnej

14 marca 2009

mecz otwarcia na nowym stadionie Zagłębia Lubin (Zagłębie Lubin – Górnik Łęczna 3:0)

25 lipca 2009

mecz o Superpuchar Polski na stadionie Zagłębia Lubin (Lech Poznań – Wisła Kraków 1:1)

grudzień 2009

pierwszy Festiwal Sztuk Walki (SP nr 14)

3–4 stycznia 2010

Natalia Czerwonka po raz pierwszy zdobyła mistrzostwo Polski w wieloboju sprinterskim

sezon 2010/2011

piłkarki ręczne zdobyły historyczny, pierwszy złoty medal Mistrzostw Polski

2–3 marca 2012

po raz pierwszy odbył się Grand Prix Polski w badmintonie

30 sierpnia–2 września 2013

rozegrano międzynarodowy turniej Polish Open 2012 w Badmintonie z udziałem 140 zawodników i zawodniczek z 20 krajów

październik 2013

mistrzostwo świata w nordic walking Anny Zaczyńskiej (półmaraton)

22 lutego 2014

Natalia Czerwonka została srebrną medalistką w wyścigu drużynowym podczas XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Soczi

27 sierpnia 2014

w ramach kwalifikacji do EuroBasketu 2015 odbył się mecz otwarcia Polska – Austria w nowej hali widowiskowo-sportowej Regionalnego Centrum Sportowego

6 października 2014

drużyna Cuprum Lubin rozpoczęła meczem z Resovią Rzeszów (1:3) swój pierwszy sezon w Plus Lidze

26 marca–4 kwietnia 2015

Lubin europejską stolicą badmintonu – odbyły się Mistrzostwa Europy Juniorów 2015 z udziałem 37 krajów

16–17 maja 2015

finał Pucharu Polski kobiet w piłce ręcznej Finał Four 2015

17–25 marca 2016

Mistrzostwa Europy Juniorów U17 w Badmintonie

sezon 2016/2017

Kaja Załęczna, wielokrotna reprezentantka Polski, otrzymała nagrodę indywidualną podczas ostatniego meczu Pucharu Polski w piłce ręcznej

15–19 lutego 2017

w hali RCS odbyły się Mistrzostwa Europy Drużyn Mieszanych 2017 w Badmintonie

19–25 czerwca 2017

Paulina Nowacka w Akademickich Mistrzostwach Europy w Ołomuńcu zdobyła złoty medal w grze deblowej oraz brązowy w indywidualnej

20–30 lipca 2017

Mieszko Fortuński wygrał ranking udziału w 10. edycji igrzysk The World Games – Wrocław 2017

9–25 lutego 2018

Natalia Czerwonka wraz z Kają Ziomek reprezentowały Polskę w XXIII Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Pjongczangu

19–31 lipca 2018

Konrad Juszczyżyn został mistrzem Europy jako pierwszy Polak w odmianie 9 bil, zajął także drugie miejsce w odmianie 8 bil

17 października 2018

otwarcie najnowocześniejszej w Polsce strzelnicy sportowej z 24 stanowiskami strzeleckimi

2018/2019

Natalia Czerwonka ustanowiła rekord Polski na dystansie 1000 m (poprawiając swój poprzedni z 2017) oraz 1500 m w finale Pucharu Świata w Salt Lake City, a Kaja Ziomek na 500 m podczas Mistrzostw Świata na dystansach w Inzell

18–19 maja 2019

Konrad Dołhun zdobył srebrny medal podczas Mistrzostw Europy w Karate Kyokushin oraz uznano go za najlepszego zawodnika Dolnego Śląska

czerwiec–lipiec 2019

Alicja Skrzypicka – po raz czwarty z rzędu została mistrzynią Polski weteranów w tenisie stołowym oraz brązową medalistką Mistrzostw Europy Weteranów w grze podwójnej

22–29 lipca 2019

Wiktor Fortuński stanął na najwyższym podium podczas drużynowych Mistrzostw Europy Juniorów w Bilard

5 października 2019

siatkarze Cuprum Lubin zwyciężyli podczas V Memoriału im. Jana Rutyrńskiego

14–15 grudnia 2019

Wojciech Gutowski, zawodnik MKS Cuprum, zwyciężył na wszystkich dystansach podczas Internationaler Junior Team Sprint Cup zdobywając cztery złote medale

29–30 grudnia 2019

Kaja Ziomek zdobyła złoty medal Mistrzostw Polski w wieloboju sprinterskim

1–11 listopada 2021

Mieszko Fortuński po raz drugi mistrzem Europy w odmianie 10 bil. Pierwszy raz w tej rywalizacji zwyciężył w 2019 roku

7–9 stycznia 2022

Kaja Ziomek i Angelika Wójcik zdobyły złoto w Mistrzostwach Europy w drużynowym sprincie

4–20 lutego 2022

Natalia Czerwonka, Kaja Ziomek i Angelika Wójcik wystąpiły na XXIV Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie. Ziomek była dziewiąta, Wójcik jedenasta na dystansie 500 m

25 września–1 października 2022

Patryk Lachowicz zdobył złoto podczas Mistrzostw Polski Młodzików w Boksie

11–20 listopada 2022

Ewa Kauch wywalczyła srebrny medal podczas Mistrzostw Europy Seniorów w Kickboxingu, w formule full contact w kategorii do 70 kg

6 grudnia 2022

specjalna nagroda dla Natalii Czerwonki od zarządu województwa dolnośląskiego za całokształt kariery sportowej

4 lutego 2023

Max Rozpędek złotym medalistą w Pucharze Polski w Brazylijskim Ju-jitsu

21–28 lutego 2023

Gloria Klughart (AZSAWF) została podwójną mistrzynią Europy w szpadzie oraz mistrzynią świata juniorów w turnieju drużynowym (1–9 kwietnia 2023)

20–21 maja 2023

Milena Różańska zdobyła brąz podczas Mistrzostw Europy w Karate Kyokushin

1–11 czerwca 2023

Konrad Juszczyżyn mistrzem Europy w rywalizacji drużynowej w bilard

30 lipca 2023

najlepsi kolarze świata przejechali przez Lubin w ramach drugiego etapu najbardziej prestiżowego wyścigu kolarskiego w Polsce – Tour de Pologne. Była to już jego 80. edycja

2–5 sierpnia 2023

Aleksander Szmaj młodzieżowym mistrzem świata IMMAF (UAE)

7 października 2023

po raz pierwszy w Lubinie odbyły się Indywidualne Mistrzostwa Polski w Szachach Szybkich, rywalizowało ok. 350 zawodników

sezon 2023/2024

piłkarki ręczne zdobyły po raz czwarty z rzędu, a piąte w historii mistrzostwo Polski oraz drugi z rzędu Puchar Polski

28 lutego 2024

mecz kwalifikacyjny Polska – Dania (22:26) Mistrzostw Europy w Piłce Ręcznej Kobiet 2024

22 września 2024

inauguracja Centrum Lekkoatletycznego – jednego z dwóch tego typu obiektów w Polsce z pełnowymiarowym boiskiem trawiastym, torami z nawierzchni syntetycznej i urządzeniami lekkoatletycznymi

OŚWIATA

W 1989 roku rozpoczęto także głębokie zmiany w systemie oświaty, w tym przekazanie samorządom odpowiedzialności za zarządzanie przedszkolami oraz szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi. Umożliwiono też tworzenie placówek niepublicznych, takich jak Społeczna Szkoła Podstawowa im. Rady Europy w Lubinie, założona w 1990 roku, oraz pierwsza prywatna szkoła średnia – Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące – utworzona w 1992 roku.

W 1992 roku gminy przejęły utrzymanie i finansowanie wszystkich przedszkoli, natomiast proces przekazywania szkół odbywał się etapami. Z dniem 1 stycznia 1999 roku większość szkół, w tym szkoły podstawowe oraz gimnazja (do ich wygaszenia w 2019 roku), znalazła się pod zarządem gmin, a nowo utworzone powiaty przejęły szkoły ponadpodstawowe/ponadgimnazjalne oraz specjalne.

Dzięki temu przekazaniu, samorzady zyskały możliwość dostosowania oferty edukacyjnej do lokalnych potrzeb. Z drugiej strony, finansowanie oświaty stało się wyzwaniem dla wielu z nich.

Obecnie w Lubinie funkcjonują placówki oświatowe zarządzane zarówno przez jednostki samorządowe, jak i przez podmioty niepubliczne i osoby prywatne, które często oferują alternatywne podejście do edukacji.

Dzięki tej różnorodności mieszkańcy mają możliwość wyboru takiej formy edukacji, która najlepiej odpowiada ich oczekiwaniom i potrzebom ich dzieci.

PRZEDSZKOLA

- 13 miejskich, w tym dwa z oddziałami integracyjnymi
- 8 niepublicznych

SZKOŁY PODSTAWOWE

- 9 publicznych, w tym dwie z oddziałami integracyjnymi i jedna sportowa
- 4 niepubliczne

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

- 5 publicznych, w tym jeden specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy

Pozostałe placówki oświatowo-edukacyjne:

- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Staszica (cztery oddziały, w tym dwa o charakterze multimedialnym – „Czytnik” i „Łącznik”)
- Biblioteka Pedagogiczna w Lubinie (należąca do sieci dolnośląskich bibliotek pedagogicznych).

OPIEKA SPOŁECZNA

Organizacja i realizacja zadań z zakresu opieki społecznej należą do kompetencji jednostek samorządu terytorialnego. W Lubinie działa wiele instytucji zajmujących się opieką i pomocą społeczną, w tym również podmioty niepubliczne.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, któremu podlega Dom Dziennego Pobytu „Senior” oraz dwa żłobki (nr 2 i nr 3)
- Niepubliczny Dom Pomocy Społecznej „Ostoja”
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, które prowadzi placówki opiekuńczo-wychowawcze
- Powiatowy Ośrodek Pieczy Zastępczej
- Warsztaty Terapii Zajęciowej: „Akademia Życia”, „Kameleon”, „Promyk”, „Przytulisko”, „Słoneczko”
- Centrum Formacji Rodziny
- Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. św. Joanny Beretta Molla
- Noclegownia, schronisko oraz ogrzewalnia prowadzone przez Koło Lubińskie Towarzystwa Pomocy im. Brata Alberta

35 lat samorządu terytorialnego w Lubinie to historia systematycznych przemian, odważnych decyzji i codziennej pracy na rzecz wspólnego dobra. Od 1990 roku miasto zmieniało się razem ze swoimi mieszkańcami – dojrzewało, rozwijało się i umacniało swoje poczucie odrębności.

Dziś Lubin to nowoczesne, dynamiczne i świadome swoich korzeni miasto. Miasto, które nie tylko odważnie patrzy w przyszłość, ale także pamięta o tych, którzy swoją codzienną pracą, zaangażowaniem i pasją budowali jego dzisiejszy kształt.

Przygotowując tę publikację, chcieliśmy nie tylko przypomnieć najważniejsze wydarzenia i osiągnięcia minionych lat, ale również oddać szacunek wszystkim tym, którzy – na różnych etapach tej drogi – przyczynili się do rozwoju naszego miasta.

Z nadzieją patrzymy na kolejne lata, wierząc, że historia Lubina będzie nadal pisana z troską o przyszłe pokolenia.

Justyna Karlińska
Marek Zawadka
Muzeum Historyczne w Lubinie

Muzeum Historyczne w Lubinie

Lubin 2025

ISBN 978-83-66574-87-8

9 788366 574878